

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67388624, fakss 67388634, e-pasts ptac@ptac.gov.lv, www.ptac.gov.lv

SIA „Cityparks Latvija”
Reģ.Nr.40103735168
Ernestīnes ielā 12
Rīga, LV-1046

LĒMUMS
patērētāju kolektīvo interešu pārkāpuma lietā
Rīgā

28.12.2018.

Nr.21-pk

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC), ņemot vērā saņemtos patērētāju iesniegumus, kā arī patērētāju sniegto un iestādes iegūto informāciju, pamatojoties uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (turpmāk – PTAL) 25.panta ceturtnās daļas 6.punktu un Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 15.panta pirmās daļas 1.punktu, ir izvērtējis SIA „Cityparks Latvija” (turpmāk – Sabiedrība) patērētājiem piedāvāto un piemēroto līguma noteikumu un ar tiem saistītās Sabiedrības īstenotās komercprakses atbilstību normatīvo aktu prasībām. Konkrētie līguma noteikumi un Sabiedrības īstenotā komercprakse ir saistīta ar pakalpojumiem (turpmāk – Pakalpojumi), ko Sabiedrība sniedz tās apsaimniekotajās autostāvvietās (turpmāk – Autostāvvietas).

Administratīvās lietas ietvaros PTAC ir konstatējis turpmāk norādīto:

[1] Laika posmā no 2017.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 28.novembrim saistībā ar Sabiedrības rīcību, patērētājiem pieprasot un piemērojot līgumsodu par neatbilstošu Pakalpojumu izmantošanu, PTAC ir vērsušies 428 patērētāji (104 rakstveida iesniegumi, kā arī 324 klātienē, tālruņa saziņā un atbildot uz elektroniskā pasta vēstulēm, sniegtās konsultācijas). Visvairāk patērētāju sūdzības (turpmāk – Iebildumi) ir saņemtas par Sabiedrības rīcību, piemērojot līgumsodu Autostāvvietā Vienības gatvē 113, Rīgā. Papildus minētajam uz augsto neapmierinātību par Sabiedrības rīcību, piemērojot līgumsodus, liecina, piemēram, tīmekļvietnē <https://www.sudzibas.lv/> publicētā informācija. Laika posmā no 2018.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 28.novembrim par konkrētās Sabiedrības rīcības neatbilstību tīmekļvietnē <https://www.sudzibas.lv/> ir iesniegtas 94 sūdzības, kā arī sniegti daudzi (vairāk kā 400) komentāri.

Saskaņā ar patērētāju sniegto informāciju Sabiedrība piemēro Autostāvvietas lietošanas noteikumus (turpmāk – Noteikumi) paredzēto līgumsodu, kura apmērs patērētāju ieskatā ir nesamērīgi liels vai kurš ir piemērots nepamatoti. Biežāk konstatētā līgumsoda apmērs ir 35.00 EUR.

Atbilstoši patērētāju un Sabiedrības sniegtajai informācijai, tai skaitā, ņemot vērā tīmekļvietnes <http://cityparks.lv> (turpmāk – Vietne 1) sadaļā „soda pārsūdzēšana” publicēto informāciju, patērētāju sūdzību izskatīšana ir atkarīga tikai un vienīgi no Sabiedrības vienpusējiem ieskatiem, kā arī sūdzības iesniegšana Sabiedrībai neatbrīvo patērētājus no līgumsoda apmaksas pienākuma, bet neveicot līgumsoda apmaksu Sabiedrības pieprasītajā termiņā, tā piedzīšana tiek nodota ārpustiesas parāda atgūšanas pakalpojumu sniedzējiem. Patērētāji informē, ka viņu iebildumi par līgumsoda piemērošanas un apmēra neatbilstību netiek ņemti vērā. Tāpat līgumsodu piemērošana daudzos gadījumos tiek veikta attiecībā uz patērētājiem, kuri novietojuši automašīnas Autostāvvietās, apmeklējot konkrētos tirdzniecības centrus. Tomēr, kā liecina patērētāju sniegtā informācija, patērētāju iebildumi un pierādījumi šajos gadījumos nav ņemti vērā. Minētais izriet vismaz no 27 patērētāju iesniegumos ietvertās informācijas, kā arī uz to norāda gan patērētāju iesniegumiem pievienoto darījumu apliecinājošo dokumentu (kases čeki) kopijas par veiktajiem pirkumiem konkrētajos tirdzniecības centros, gan arī maksājumu uzdevumu (jeb līgumsoda piemērošanas paziņojuma) kopijas par piemērotā līgumsoda laiku.

Piemēram, no 2017.gada 16.jūnijā saņemtā patērētāja iesnieguma konstatējams, ka līgumsods par Autostāvvietas Vienības gatvē 113, Rīgā izmantošanu piemērots 2017.gada 11.aprīlī plkst.18:17. Savukārt no minētajam iesniegumam pievienotā darījumu apliecinājošā dokumenta (kases čeka) Nr.338/513 kopijas izriet, ka pirkums veikalā „MAXIMA” veikts līgumsoda piemērošanas brīdī, proti, plkst.18:17:52. Arī 2017.gada 20.septembrī saņemtajā patērētāja iesniegumā aprakstītā situācija norāda uz to, ka Autostāvvietā Vienības gatvē 113, Rīgā ir izmantota veikala „MAXIMA” apmeklējuma nolūkos. To apliecina iesniegumam pievienotā kases čeka Nr.29329 kopija, no kuras secināms, ka pirkums veikts 2017.gada 1.jūnijā plkst.11:24:02. Savukārt iesniegumam pievienotā soda kvīts kopija apliecina to, ka līgumsods par minētās Autostāvvietas izmantošanu piemērots 2017.gada 1.jūnijā plkst.11:02. Tāpat no 2018.gada 5.janvārī saņemtā patērētāja iesnieguma izriet, ka līgumsods piemērots apstākļos, kad automašīna novietota Autostāvvietā Vienības gatvē 113, Rīgā, veikala „MAXIMA” apmeklējuma nolūkos. Proti, no iesniegumam pievienotā kases čeka Nr.324/644 kopijas konstatējams, ka pirkums veikts 2017.gada 23.augustā plkst.19:01:21. Savukārt soda kvīts kopija apliecina to, ka līgumsods par minētās autostāvvietas izmantošanu patērētājam piemērots 2017.gada 23.augustā plkst.19:00. Līdzīga situācija konstatējama arī 2018.gada 28.augustā saņemtajā patērētāja elektroniskā pasta vēstulē sniegtajā informācijā. Proti, līgumsods par autostāvvietas Dzirciema ielā 42, Rīgā, izmantošanu patērētājam piemērots 2018.gada 21.augustā plkst. 09:27, bet pirkums veikalā „RIMI” veikts plkst. 09:28:51 (kases čeka Nr.1725906 kopija).

Papildus tam patērētāju sniegtā informācija apliecina, ka Sabiedrības komercprakses ietvaros konstatēti gadījumi, kad līgumsods tiek piemērots laika posmā, kas mazāks nekā piecas minūtes no automašīnas novietošanas Autostāvvietā, tādējādi nedodot patērētājiem iespēju iepazīties ar Noteikumiem un veikt tajos paredzētās darbības. Piemēram, 2018.gada 27.aprīlī saņemtā patērētāja elektroniskā pasta vēstule un tai pievienotais video ieraksts apliecina, ka līgumsods piemērots situācijā, kurā patērētājs novietojis automašīnu Autostāvvietā Dzelzavas ielā 36B, Rīgā 2018.gada 26.aprīlī plkst.14:41:16, taču līgumsods patērētājam piemērots plkst.14:43.

[2] Vismaz no 47 lietā esošajiem iesniegumiem konstatēts, ka Sabiedrība, neveicot patērētāju sūdzības izskatīšanu pēc būtības, sniedz vienveidīgu (automātisku) atbildi, norādot, ka līgumsods nevar tikt anulēts vai samazināts (Sabiedrības atbildes piemēru skatīt turpmāk). Minēto apstiprina, piemēram, 2018.gada aprīlī PTAC saņemtais iesniegums un 2018.gada 31.maijā saņemtā patērētāja elektroniskā pasta vēstule.

Labdien!

Vēlamies Jūs informēt, ka 2018. gada 29. janvārī plkst. 16:50 reģistrētais 35 EUR līgumsods Nr. [...] automašīnai ar reģistrācijas numuru [...] nevar tikt anulēts.

Komisija pieņēma lēmumu, ka nav iemesla anulēt piemēroto līgumsodu.

Iebraucot autostāvvietas teritorijā uzstādītas ceļu satiksmes zīmes, kurās norādīts, ka vadītājs iebrauc maksas autostāvvietā. Autostāvvietā ir pakalpojums, par kuru ir jāmaksā saskaņā ar Autostāvvietas lietošanas noteikumiem. Novietojot auto, Jūs automātiski piekrītat autostāvvietas noteikumiem.

Apmaksa jāveic ar Mobilly vai elektroniskajā autostāvvietas atļauju sistēmā eparking, Smartparking, **uzreiz pēc automašīnas novietošanas autostāvvietā**, gadījumos, kad nepieciešams pagarināt autostāvvietas izmantošanas laiku, nepieciešams veikt priekšapmaksu, neatkarīgi no tā kādos nolūkos tiek izmantota autostāvvietā.

Saskaņā ar "Cityparks Latvija" SIA autostāvvietas lietošanas noteikumu punktu Nr.8, gadījumos, kad klients nav veicis savlaicīgu līgumsoda apmaksu pilnā apmērā, Cityparks Latvija ir tiesīgs nodot tā rīcībā esošo informāciju (līgumsoda numurs un automašīnas valsts reģistrācijas numurs) parāda piedziņai trešajai personai.

Apmaksai lūdzu izmantot mūsu rekvizītus, kuri norādīti uz līgumsoda kvīts vai mūsu mājaslapā, sadaļā kontakti. Veicot pārskaitījumu norādiet līgumsoda atsaucē numuru.

Lūdzam apmaksāt līgumsodu Nr. [...]

PTAC ir konstatējis, ka no 104 PTAC saņemtajiem rakstveida iesniegumiem, tikai 6 gadījumos līgumsods ir atcelts un 5 gadījumos piemērotais līgumsods ir samazināts. Savukārt situācijās, kad nav veikta savlaicīga Sabiedrības pieprasītā līgumsoda apmaksā, tā piedziņa nodota parādu ārpustiesas atgūšanas pakalpojumu sniedzējam. Tādejādi patērētājiem radītie zaudējumi palielinās, līgumsoda vērtību papildinot ar ārpustiesas parādu atgūšanas izmaksām. Minēto apliecina vismaz 9 patērētāju iesniegumi un tiem pievienotie parādu ārpustiesas atgūšanas pakalpojumu sniedzēju izdotie paziņojumi par parādsaistībām. Piemēram, no 2017.gada 28.septembrī saņemtā patērētāja iesnieguma izriet, ka patērētāja parādsaistības par savlaicīgi neveikto līgumsoda apmaksu ir 42.00 EUR apmērā (līgumsods 35.00 EUR un parāda atgūšanas izdevumi 7.00 EUR). Līdzīga situācija konstatēta arī PTAC 2018.gada 27.februārī un 2018.gada 5.janvārī saņemtajos patērētāju iesniegumos.

[3] Saskaņā ar vietnē <https://www.eparking.lv> (turpmāk – Vietne 2) norādīto informāciju Pakalpojumi tiek sniegti 45 Autostāvvietās Rīgā, vienā Autostāvvietā Jelgavā, vienā Autostāvvietā Valmierā, divās Autostāvvietās Mārupē, vienā Autostāvvietā Ķekavā, vienā Autostāvvietā Tukumā. Minētajās Autostāvvietās patērētājiem tiek sniegti īstermiņa bezmaksas vai priekšapmaksas Pakalpojumi. Lielākoties Autostāvvietas ir izvietotas pie tirdzniecības centriem, atpūtas kompleksi vai citām publiski pieejamām vietām. Kā liecina Vietnē 2 norādītā informācija, daudzas no šīm Autostāvvietām paredzēts izmantot tikai šo publiski pieejamo vietu apmeklētājiem (piemēram, Autostāvvietās Rīgā Pilsoņu ielā 1/1, Vienības gatvē 113, Biķernieku ielā 160, Juglas ielā 2C, Uzvaras bulvārī 10). Pakalpojumu cena maksas Pakalpojumu Autostāvvietās ir atšķirīga. Saskaņā ar Vietnē 2, kā arī mobilajā lietotnē *Mobilly* (turpmāk – Lietotne) sniegto informāciju, maksa, kura tiek piemērota dienas laikā sniegtajiem Pakalpojumiem atkarībā no konkrētās Autostāvvietas, ir noteikta robežās no 0.50 EUR līdz 5.00 EUR par stundu (sk. tabulu zemāk).

Pakalpojuma maksa	Autostāvvietu skaits
bezmaksas Pakalpojumi	8
0.50 EUR/stundā	1
1.00 EUR/stundā	19
1.20 EUR/stundā	1
1.50 EUR/stundā	6
2.00 EUR/stundā	11
3.00 EUR/stundā	2
5.00 EUR/stundā	2

Informācija par Pakalpojumiem un to izmantošanas Noteikumiem, tai skaitā Pakalpojumu maksu un Autostāvvietu bezmaksas izmantošanas iespējām patērētājiem tiek sniegta Autostāvvietu teritorijā, ar tām saistītajos tirdzniecības centros vai citās publiskās būvēs, Vietnē 1, Vietnē 2 un Lietotnē.

[4] Atsevišķās Autostāvvietās Sabiedrība patērētājiem piedāvā Pakalpojumu bezmaksas izmantošanas iespējas, bet automašīnas novietošanas laiks Autostāvvietā nedrīkst pārsniegt noteiktu laika posmu, kā arī bezmaksas Pakalpojumu saņemšanai ir nepieciešams veikt Noteikumos paredzētās darbības. Piemēram, Vienības gatvē 113, Rīgā, Pakalpojumu maksa netiek piemērota vispār, bet automašīnas novietošana Autostāvvietā tirdzniecības centra apmeklētājiem ir atļauta ne ilgāk par 2 stundām, uz automašīnas priekšējā paneļa novietojot pulksteni vai rakstveidā norādītu Autostāvvietas izmantošanas uzsākšanas laiku.

Daļā Autostāvvietu patērētājiem tiek piedāvātas Pakalpojuma bezmaksas izmantošanas iespējas noteiktā laika posmā, bet beidzoties bezmaksas Pakalpojuma izmantošanas termiņam, turpmākai Autostāvvietas lietošanai ir veicama Pakalpojuma apmaksa. Piemēram, Autostāvvietu pie tirdzniecības centra „RIMI Biķernieki”, Biķernieku ielā 160, Rīgā, bez maksas var izmantot pirmo 1,5 stundu, savukārt pirmo 40 minūšu ilga bezmaksas Autostāvvietas izmantošana ir pieejama pie veikala „MAXIMA X” Pilsoņu ielā1/1, Rīgā. Lai minētajās Autostāvvietās patērētāji varētu saņemt bezmaksas Pakalpojumus, ir nepieciešams reģistrēt automašīnas numuru reģistrēšanas ierīcē (turpmāk – Reģistrācijas ierīce) vai izmantojot Lietotni.

[5] Sabiedrība Autostāvvietās patērētājiem piedāvā Noteikumus, kuru saturs ir pielāgots attiecīgās Autostāvvietas apstākļiem. Lai gan katras Autostāvvietas Noteikumi var būt atšķirīgi, turpmāk redzamais piemērs, proti, Noteikumu izvilkums, raksturo Sabiedrības pieeju, pēc kuras tā vadās, veidojot un īstenojot līgumtiesiskās attiecības ar patērētājiem, tai skaitā, nosakot līguma noslēgšanas kārtību, raksturojot Pakalpojumu un noteikumus par līgumsoda piemērošanu (skatīt izvilkumu turpmāk).

2. Šie autostāvvietas lietošanas noteikumi (turpmāk - Noteikumi), pamatojoties uz LR Civillikuma 1428. un 1537.pantu, ir uzskatāmi par nomas līgumu, kas noslēgts starp klātneesošām pusēm. Novietojot Transportlīdzekli autostāvvietā, Līgums tiek atzīts par noslēgtu, un Transportlīdzekļa lietotājs apliecina, ka ir iepazinies un pilnībā atzīst Noteikumus par sev saistošiem. Ja Transportlīdzekļa lietotājs nav tā īpašnieks (turētājs), novietojot Transportlīdzekli autostāvvietā, viņš apliecina, ka ir saņēmis Transportlīdzekļa īpašnieka (turētāja) pilnvarojumu lietot Transportlīdzekli un Transportlīdzekļa īpašnieka (turētāja) vārdā slēgt ar Transportlīdzekļa lietošanu saistītus civiltiesiskos līgumus, t.sk. līgumu par autostāvvietas lietošanu.

7. Cityparks veic šo Noteikumu ievērošanas kontroli. Ja ir konstatēts šo Noteikumu pārkāpums Cityparks ir tiesības piemērot līgumsodu EUR 25,00 apmērā. Pielautais pārkāpums jānovērš ne vēlāk kā 24 stundu laikā no paziņojuma par līgumsoda piemērošanu sastādīšanas.

8. Līgumsoda samaksa veicama 14 dienu laikā no paziņojuma sastādīšanas dienas ar pārskaitījumu uz Cityparks norēķinu kontu saskaņā ar paziņojumā norādītajiem rekvizītiem, maksājuma uzdevumā norādot paziņojuma numuru.

9. Ja līgumsods netiek samaksāts norādītajā apmērā un termiņā, Cityparks ir tiesības veikt normatīvajos aktos paredzētās darbības parāda piedziņai, tai skaitā nodot parāda piedziņu trešajai personai- parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam. Šādā gadījumā informācija par parādnieku un tā parādu var tikt ievietota parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzēja parādvēstures datubāzē. Parādniekam ir pienākums atlīdzināt parāda atgūšanas izdevumus.

Pie tirdzniecības centriem izvietoto Autostāvvietu Noteikumi, piemēram, Vienības gatvē 113, Rīgā Noteikumu 4.punkts nosaka, ka „*Transporta līdzekļu novietošana ir atļauta tikai tirdzniecības centra klientiem, ne ilgāk kā līdz 2 stundām [..]*”. Savukārt Autostāvvietā Anniņmuižas bulvārī 90, Rīgā, Pakalpojuma izmantošana nav ierobežota ar nosacījumu par tirdzniecības centra apmeklēšanu, bet saskaņā ar Noteikumu 3.punktu „*Tirdzniecības centra [..] darba laikā Transportlīdzekļa novietošana autostāvvietā ir atļauta ne ilgāk kā uz 45 minūtēm*”.

Ņemot vērā Noteikumu saturu, kā arī Sabiedrības un patērētāju sniegto informāciju, konstatēts, ka par jebkuru līguma Noteikumu pārkāpumu, atkarībā no konkrētās Autostāvvietas, Sabiedrība ir piešķirusi sev tiesības pieprasīt līgumsodu apmērā no 11.00 EUR līdz 60.00 EUR. Līgumsoda piemērošana ir atkarīga no vienpusējiem Sabiedrības ieskatiem. Turklāt līgumsods

par vienu un to pašu līgumisko pārkāpumu atsevišķās Autostāvvietās, piemēram, Rīgā, Vienības gatvē 113, Mūkusalas ielā 101, Biķernieku ielā 160, var tikt piemērots atkārtoti (sk. zemāk redzamo izvilcumu no Noteikumiem, kas tika izvietoti Autostāvvietā Vienības gatvē 113, Rīgā).

6. Cityparks veic šo Noteikumu ievērošanas kontroli. Ja ir konstatēts šo Noteikumu pārkāpums, Cityparks ir tiesības piemērot līgumsodu līdz EUR 60,00 apmērā. Cityparks veic šo Noteikumu konstatētā pārkāpuma foto vai video fiksāciju, kas kalpo kā pieļautā pārkāpuma pierādījumi. Pieļautais pārkāpums jānovērš ne vēlāk kā 24 stundu laikā no paziņojuma par līgumsoda piemērošanu sastādīšanas, pretējā gadījumā tiek veikta atkārtota līgumsoda piemērošana.

Līgumsods 60.00 EUR apmērā Autostāvvietas Vienības gatvē 113 Noteikumos bija iekļauts ilgstošā laika posmā, bet 2018.gada 28.septembrī PTAC konstatēja, ka tā apmērs ir samazināts. Proti, Noteikumu 6.punkts ir izteikts jaunā redakcijā: „*Cityparks veic šo Noteikumu ievērošanas kontroli. Ja ir konstatēts šo Noteikumu pārkāpums, Cityparks ir tiesības piemērot līgumsodu līdz EUR 35,00 apmērā. Cityparks veic šo Noteikumu konstatētā pārkāpuma foto vai video fiksāciju, kas kalpo kā pieļautā pārkāpuma pierādījumi. Pieļautais pārkāpums jānovērš ne vēlāk kā 24 stundu laikā no paziņojuma par līgumsoda piemērošanu sastādīšanas*”.

Lietā konstatēts, ka lielākajā daļā gadījumu Sabiedrība līgumsodu piemēro situācijās, kuras saskaņā ar Civillikuma (turpmāk – CL) 1716.panta otro daļu uzskatāmas par „*pilnīgas nepildīšanas situācijām*” (turpmāk – Pilnīgas nepildīšanas situācijas), piemēram, turpmāk norādītajos gadījumos:

- automašīna novietota Autostāvvietā, bet patērētājs nav ievadījis tās numurzīmi Reģistrēšanas ierīcē vai nav norādījis automašīnas stāvēšanas laika sākumu, novietojot to uz automašīnas priekšējā paneļa;
- patērētājs nav novietojis automašīnu stāvēšanai paredzētajās apzīmētajās vietās;
- Pakalpojums izmantots, neveicot tā apmaksu vispār.

Vienlaicīgi konstatēts, ka atsevišķos gadījumos līgumsods ir piemērots arī par līguma nepienācīgu vai kavētu izpildi situācijās, kuras atbilst CL 1716.panta trešajai daļai (turpmāk – Nepienācīgas pildīšanas situācijas). To apliecina, piemēram, 2017.gada 13.jūlijā PTAC saņemtais patērētāja iesniegums, no kura izriet, ka patērētājs ir pārsniedzis Autostāvvietā Mūkusalas ielā 101, Rīgā noteikto bezmaksas Pakalpojuma izmantošanas laiku – 30 minūtes, un Sabiedrība par neapmaksātu Pakalpojuma turpmāku izmantošanu piemērojusi patērētājam līgumsodu tā pilnā apmērā atbilstoši noteikumos norādītajai summai.

[6] 2017.gada 3.februārī PTAC secināja, ka Sabiedrības izstrādātie un patērētājiem piemērojamie Noteikumi par līgumsodu atzīstami par netaisnīgiem līguma noteikumiem, bet Sabiedrības rīcība, patērētājiem piedāvājot un tiesiskajās attiecībās ar patērētājiem piemērojot netaisnīgus līguma noteikumus, uzskatāma par negodīgu komercpraksi. Līdz ar to konkrētajā situācijā tika pieņemts lēmums par patērētāju kolektīvo interešu uzraudzības lietas uzsākšanu.

[7] Lietas virzības gaitā PTAC vairākkārt vērsās pie Sabiedrības, informējot par konstatētajiem pārkāpumiem un aicinot tos novērst. Proti, nosūtot 2017.gada 23.maija vēstuli Nr.3.2.-1/3371/K-256, 2017.gada 29.jūnija vēstuli Nr.3.2.-1/4362/K-256, 2017.gada 21.septembra vēstuli Nr.3.2.-1/6652/K-256, 2017.gada 9.novembra Nr.3.2.-1/8416/K-256. Papildus minētajam PTAC un Sabiedrības starpā tika organizētas vairākas tikšanās ar Sabiedrības pārstāvjiem (2017.gada 19.aprīlī un 2017.gada 23.novembrī), lai informētu par konstatētajiem pārkāpumiem un apspriestu to labprātīgas novēršanas iespējas.

Lietas izvērtēšanas ietvaros PTAC pieprasīja Sabiedrībai sniegt turpmāk norādīto un lietas izvērtēšanā būtisko informāciju (skatīt PTAC 2017.gada 29.jūnija vēstuli Nr.3.2.-1/4362/K-256 un PTAC 2017.gada 21.septembra vēstuli Nr.3.2.-1/6652/K-256):

[7.1] Autostāvvietā Vienības gatvē 113, Rīgā piemēroto līgumsodu apmēru, datumu un laiku, kā arī informāciju par konkrētām izmaksām, kuras radušās saistībā ar tās apsaimniekošanu, tai skaitā līgumsoda piemērošanu laika periodā no 01.02.2017. līdz 30.06.2017.;

[7.2] pierādījumus, kas apliecina patērētājiem piemēroto līgumsodu apmērā no 11.00 līdz 60.00 EUR pamatojumu ar Sabiedrībai radītajiem zaudējumiem (līgumsoda apmēra pamatojums atbilstoši PTAL 6.panta trešās daļas 4.punkta noteikumiem);

[7.3] skaidrojumu par to vai un kādā veidā Sabiedrība nodrošina tās apsolīto vismaz piecu minūšu laika posmu, kas nepieciešams, lai patērētāji iepazītos ar līguma noteikumiem un veiktu tajos noteiktās darbības;

[7.4.] dokumentus, kas apliecina Sabiedrības tiesības veikt Autostāvvietas Vienības gatvē 113, Rīgā lietošanu/apsaimniekošanu (piemēram, sadarbības līguma kopiju).

2017.gada 21.septembra vēstulē Nr.3.2.-1/6652/K-256 PTAC ierosināja Sabiedrībai izvērtēt iespēju līgumsoda apmēra noteikšanā izmantot metodi (turpmāk – Metode), kas pamatojas uz Pakalpojuma maksas attiecināšanu laika posmam no 6 līdz 8 stundām. PTAC ieskatā, ņemot vērā apsvērumus par Pakalpojuma maksas ekonomisko nozīmi, proti, tās lomu Sabiedrības saimnieciskās darbības izmaksu segšanai un peļņas gūšanai, Pakalpojuma maksas kritērijs (EUR/stundā), varētu tikt izmantots, lai pamatotu PTAL 6.panta trešās daļas 4.punktā noteiktos līgumsoda apmēra kritērijus. Ja kādā Autostāvvietā Pakalpojuma sniegšana tiek veikta, nepiemērojot maksu, tad PTAC ieskatā attiecīgā kritērija nodrošināšanai būtu pieļaujams izmantot Pakalpojuma maksu, kas tiek piemērota līdzīgas nozīmes un ģeogrāfiskā izvietojuma maksas Autostāvvietās. PTAC ieskatā Metode būtu attiecināma uz CL 1716.panta otrajā daļā noteiktākajām Pilnīgas nepildīšanas situācijām, nodrošinot gan Sabiedrības materiālo interešu aizsardzību, gan atturot personas no neatļautas Autostāvvietas izmantošanas vai citāda veida Noteikumu pārkāpumiem. Vienlaikus Metode nebūtu piemērojama Nepienācīgas pildīšanas situācijās, jo šādos gadījumos Sabiedrībai ir iespēja konkrēti noteikt patērētāja radīto parādu, piemērojot līgumsodu, kas nepārsniedz CL 1716.panta trešajā daļā norādīto 10% ierobežojumu.

[8] Atbildot uz PTAC pieprasījumiem, Sabiedrība norādīja, ka tās piemērotie līgumsodi atbilst likuma prasībām un ir samērīgi (skatīt 2017.gada 9.jūnija vēstuli Nr.09/06-2017/CPPTAC, 2017.gada 13.jūlija vēstuli Nr.13/07-2017/CPPTAC, 2017.gada 11.augusta vēstuli Nr.01-374/2017, 2017.gada 13.oktobra vēstuli Nr.01-425/2017 un 2017.gada 24.novembra vēstuli Nr.01-473/2017). Pierādījumus, kas būtu pietiekoši un attiecināmi, lai apliecinātu Sabiedrības piemērotā līgumsoda ekonomisko pamatojumu ar konkrētiem aprēķiniem tā nesniedza. Attiecībā uz PTAC pieprasījumu iesniegt dokumentus, kas apliecina Sabiedrības tiesības veikt Autostāvvietas Vienības gatvē 113, Rīgā, lietošanu/apsaimniekošanu, Sabiedrība 2017.gada 13.oktobra vēstulē Nr.01-425/2017 iesniedza daļēju (nepilnīgu) attiecīgās Autostāvvietas ierīkošanas un apsaimniekošanas līguma kopiju. Savukārt attiecībā uz šī lēmuma [7.1] punktā minēto, proti, pierādījumiem, kuri apliecina Sabiedrības līgumsoda apmēra atbilstību, Sabiedrība 2017.gada 13.jūlija vēstulē Nr.13/07-2017/CPPTAC norādīja, ka finanšu dati par konkrētu Sabiedrības apsaimniekoto Autostāvvietu ir uzskatāmi par augstākās slepenības komercnoslēpumu, un Sabiedrības ieskatā tie neattiecas uz PTAC veikto pārbaudi. Līdz ar to PTAC nav tiesības šādu informāciju pieprasīt, pamatojoties uz NKAL 15.panta otrās daļas 1.punktu, jo šī informācija nav nepieciešama lietas būtības noskaidrošanai.

Sniedzot skaidrojumus par līgumsoda apmēru un Sabiedrības metodiku līgumsoda noteikšanā, Sabiedrība norādīja, ka līgumsoda apmēra noteikšanai izmantojams CL 1717.pants, kas nosaka, ka „*līgumsoda apmēru noteic līdzīgi, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei*”. Sabiedrības ieskatā arī PTAL 6.panta trešās daļas 4.punktā likumdevējs ir noteicis, ka par netaisnīgu līguma noteikumu var uzskatīt tikai tādu līgumsodu, kas ir neproporcionāli liels salīdzinājumā ar zaudējumu, kas radies no līgumsaistības neizpildīšanas, vai ņemot vērā citus apstākļus. Tādējādi likumdevējs tieši ir paudis, ka līgumsods nav samērojams tikai ar zaudējumiem, kas radušies no līgumsaistību neizpildes, bet ņemot vērā visus katrā konkrētā lietā pastāvošus apstākļus.

Attiecībā uz Sabiedrības piemēroto līgumsodu samērīgumu, Sabiedrība 2017.gada 11.augusta vēstulē Nr.01-374/2017 skaidroja, ka līgumsoda pamatā ir ekvivalences principa nodrošināšana. Būtiskākais līdzeklis ekvivalences nodrošināšanai ir tiesības prasīt zaudējumu atlīdzināšanu. Proti, CL 1779.pantā ir paredzēts zaudējumu pilnas atlīdzības pienākums. Tādējādi likums paredz tiesības cietušanai pusei atprasīt visus zaudējumus, kurus tā ir cietusi līguma pārkāpuma vai delikta dēļ, tajā skaitā arī negūto peļņu. Tomēr var pastāvēt gadījumi, kuros iespējamo zaudējumu atlīdzināšanas prasība no cietušās puses nav pietiekama, lai atturētu otru pusi no līguma pārkāpuma. Minētais ir saistīts ar apstākli, ka atsevišķos gadījumos cietušanai pusei var būt ļoti sarežģīti pierādīt zaudējumu apmēru. Šādos gadījumos līgumsods ir efektīvs līdzeklis, ar kuru aptuveni noteikt iespējamo zaudējumu apmēru. Tādējādi līgumsoda mērķis ir nodrošināties pret zaudējumiem par tādu saistību pārkāpumu, kuros nereti zaudējumus ir grūti pierādīt, lai gan skaidrs, ka tādi ir nodarīti vai var tikt nodarīti. Sabiedrības ieskatā līgumsoda maksimālais apmērs atbilstoši CL 1717. un 1724.¹ pantam ir ierobežots ar samērīguma principu. Proti, līgumsodu var piedzīt tikai tādā apmērā, kādā tas ir uzskatāms par samērīgu. Kā galvenais kritērijs līgumsoda samērīguma vērtēšanai atbilstoši CL 1724.¹ pantam ir tā sasaiste ar līguma pārkāpuma rezultātā nodarīto zaudējumu apmēru. Tomēr tas nav jāsaprot tā, ka cietušanai pusei, prasot līgumsodu, ir jāpierāda tiesai konkrēts zaudējumu apmērs, lai tiesa līgumsodu atzītu par tiesisku. Tas nonāktu pretrunā ar līgumsoda noteikšanas jēgu, jo pušu mērķis cita starpā ir samazināt iespējamās izmaksas, kas ir saistītas ar zaudējumu precīzu aprēķināšanu. Līdzīgs secinājums Sabiedrības ieskatā būtu izdarāms arī attiecībā uz PTAL 6.panta trešās daļas regulējumu. Proti, neatbilstoši līgumsoda jēgai būtu prasīt no Sabiedrības precīzu zaudējumu apmēra aprēķinu, lai varētu noteikt samērīgu līgumsoda apmēru.

Papildus tam Sabiedrība vērsa uzmanību uz to, ka konkrētajā gadījumā zaudējumu precīza aprēķināšana apstākļos, kad persona nav apmaksājusi stāvēšanas laiku Autostāvvietā, ir gandrīz neiespējama. Zaudējuma apmēru veido vairākas komponentes, kuras rodas tikai saistībā ar Autostāvvietu lietošanas Noteikumu pārkāpumu:

- 1) Autostāvvietā pavadītais, bet neapmaksātais laiks, jo nav gūti ienākumi, kas būtu novirzāmi Sabiedrības izdevumu segšanai un peļņai;
- 2) kontroles dienesta un parāda administrēšanas izmaksas, jo šādas izmaksas Sabiedrībai rodas tikai un vienīgi to lietotāju dēļ, kuri neievēro Noteikumus.

Ja Noteikumi tiktu ievēroti, Sabiedrībai nerastos izdevumi kontroles dienesta un parādu administrēšanas darbību segšanai. Tāpat Sabiedrība norādīja, ka tā apsaimnieko arī virkni Autostāvvietu, kuru mērķis ir nodrošināt terminētas bezmaksas apstāšanās vietas noteiktai personu grupai. Gadījumā, ja tiek pārkāpts bezmaksas Autostāvvietas lietošanas ilgums, attiecīgajiem komersantiem tiek nodarīti zaudējumi, jo tiek zaudēti šī komersanta klienti, kuriem nav iespējams novietot automašīnu Autostāvvietā dēļ personām, kuras pārkāpj Noteikumus. Sabiedrības klienti, kuri uztic Sabiedrībai apsaimniekot šādas Autostāvvietas, rēķinās, ka Sabiedrība spēs kontrolēt to, lai Autostāvvietas netiek izmantotas neatbilstoši Noteikumiem, pārsniedzot atļauto stāvēšanas laiku.

Vienlaikus Sabiedrības ieskatā ir jāņem vērā tas, ka līgumsodam ir arī preventīvā funkcija. Proti, ja līgumsoda apmērs var pārsniegt tās izmaksas, kuras personai rastos, godprātīgi izpildot līgumu, tad šāds līgumsods vienlaikus attur otru pusi no līguma pārkāpuma. Šobrīd līgumsods motivē patērētājus samaksāt Pakalpojuma maksu vai ievērot bezmaksas reģistrācijas noteikumus, jo citādi personai var tikt piemērots līgumsods. Apstākļos, kad līgumsods nepārsniegtu paša Pakalpojumu maksu, patērētāji vairs nebūtu tik motivēti vienmēr maksāt Pakalpojuma maksu, jo izdevīgāk būtu atsevišķos gadījumos samaksāt līgumsodu. Praksē nav iespējams pilnībā kontrolēt katru Noteikumu pārkāpumu. Pretējā gadījumā Sabiedrībai būtu jāiegulda ievērojami līdzekļi papildu kontroles dienesta izveidē un uzturēšanā, kā rezultātā Sabiedrība būtu spiesta palielināt Pakalpojuma maksu visiem patērētājiem. Līgumsoda noteikšana ļauj nesadārdzināt Pakalpojumu visiem patērētājiem, kuri Autostāvvietas lieto godprātīgi. Turklāt jāņem vērā, ka jebkura parāda, tajā skaitā zaudējumu

un līgumsoda piedziņa, ja persona to atsakās samaksāt pat pēc parāda piedzinēju brīdinājuma vēstulēm, ir iespējama tikai civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā. Tas nozīmē, ka Sabiedrībai, lai tā varētu panākt piemēroto līgumsodu piedziņu, var rasties papildus juridiskie izdevumi un pienākums vismaz sākotnēji samaksāt valsts nodevu. Šī iemesla dēļ parādu piedziņa, ja kopējais parāda apjoms nepārsniedz aptuveni 200 EUR, nav lietderīga. Ja līgumsods būtu pārāk mazs, tas nozīmētu, ka par Autostāvvietu varētu nesamaksāt samērā daudz reižu, jo piemērotos līgumsodus nebūtu efektīvi piedzīt.

Vērtējot Sabiedrības piemēroto līgumsodu samērīgumu, Sabiedrības ieskatā uzmanība jāpievērš arī uz likumdevēja rīcību citos līdzīgos gadījumos. Proti, 2012.gada 1.augustā zaudēja spēku Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa (turpmāk – LAPK) 136.pants un tajā ietvertās normas, kas paredzēja administratīvo sodu par braukšanu bez biļetes sabiedriskajā transportā. Likumdevējs noteica, ka no tā brīža par braukšanu bez biļetes sabiedriskajā transportā ir piemērojams līgumsods, kura apmēru nosaka starp pārvadātāju un pasažieri noslēgtā līguma noteikumi. Vienlaikus tika izdoti Ministru kabineta noteikumi Nr.599 „Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas un izmantošanas kārtība” (turpmāk – MK noteikumi Nr.599), kuru 114.punkts noteic, ka līgumsoda maksimālais apmērs nevar pārsniegt 71.14 EUR un pilsētas nozīmes maršrutos tas var tikt pielīdzināts lielākajai abonenta biļetes cenai. No MK noteikumu Nr.599 anotācijas izriet, ka par pamatu līgumsoda pielīdzināšanai abonenta biļetei, tika ņemts aprēķins, ka vidēji viens pasažieris sabiedrisko transportu lieto 40 reizes mēnesī. Tālāk anotācijā norādīts, ka *„Nemot vērā pilsētas nozīmes pārvadājumu specifiku un lai veicinātu iedzīvotājus izmantot abonementa maksājumus par braukšanu sabiedriskajā transportā, ir samērīgi un lietderīgi līgumsoda apmēru par braukšanu bez biļetes pilsētas nozīmes maršrutā pielīdzināt abonementa biļetes cenai”*.

Tiesu praksē lietās par līgumsodu piedziņu saistībā ar braukšanu bez biļetes prasības par līgumsodu piedziņu tiek apmierinātas, neapšaubot šādu līgumsodu samērīgumu. Lietā Nr.C32148617 tika skatīta prasība par naudas piedziņu pret personu, kas izmantoja sabiedriskā transporta pakalpojumus bez derīgas biļetes un nemaksāja līgumsodus. Personai par biļetes neesamību vairākkārt piemērots arī līgumsods 50.00 EUR apmērā. Tiesa līgumsoda samērīgumu nevērtēja, atsaucoties uz MK noteikumu Nr.599 114.punktā noteikto, ka līgumsoda maksimālais apmērs nedrīkst pārsniegt 71.14 EUR, līdz ar to piedzina par labu prasītājam visu summu par pārvadājumu līgumu pārkāpumiem. Arī lietā Nr.C28155417 pret atbildētāju tika piemēroti vairāki līgumsodi, daži arī 60.00 EUR apmērā, taču tiesa prasību apmierināja, nevērtējot līgumsoda samērīgumu, jo netika pārsniegts MK noteikumos Nr.599 noteiktais maksimālais līgumsoda apmērs. Sabiedrības ieskatā, kaut arī līgumsoda apmērs šajā gadījumā attiecas uz pasažieru pārvadājumiem, nevis Autostāvvietu lietošanu, nevar noliegt apstākli, ka par salīdzinoši līdzīga apmēra maksas pakalpojumu likumdevējs par samērīgu ir atzinis tādu līgumsodu, kas vairākus desmitus reižu pārsniedz attiecīgā pakalpojuma maksas apmēru. Pilnīgi visi Sabiedrības piemērotie līgumsodu apmēri nepārsniedz MK noteikumos Nr.599 minēto maksimālo apmēru. Turklāt Sabiedrība, lai nodrošinātu vides pieejamību personām ar invaliditāti, atsevišķas Autostāvvietas ir paredzējusi tikai šīm personām, un 60.00 EUR līgumsods tiek piemērots tikai par neatļautu stāvēšanu šādās Autostāvvietās. Līdz ar to šāds līgumsods ir vērst uz personu ar invaliditāti tiesību aizsardzību. Šādos apstākļos nav pamata atzīt, ka Sabiedrības piemērotie līgumsodi ir nesamērīgi.

Skaidrojot līgumsoda preventīvo funkciju, Sabiedrība cita starpā savos paskaidrojumos (skatīt Sabiedrības 2017.gada 9.jūnija vēstuli Nr.09/06-2017/CPPTAC) atsaucās arī uz LAPK 149.¹⁰ panta ceturto līdz septīto daļu, norādot, ka likumdevējs ir noteicis sodus par stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu no 30.00 līdz 280.00 EUR apmērā. Likumdevēja ieskatā 30.00 EUR ir minimālais soda apmērs, lai motivētu privātpersonas nepārkāpt ceļu satiksmes noteikumus automašīnu stāvēšanas jomā. Par līgumsaistību neizpildi vispār Sabiedrības piemēroto līgumsodu apmērs Rīgā ir 25.00 – 35.00 EUR apmērā. Proti, tas ir maksimāli pietuvināts likumdevēja izvērtētam minimālajam soda apjomam, kas likumdevēja ieskatā ir samērīgs

minimālais sods par stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu, lai motivētu patērētājus nepārkāpt ceļu satiksmes noteikumus automašīnu stāvēšanas jomā.

Sabiedrība nepiekrīta PTAC viedoklim, ka līgumsoda aprēķināšanas Metode, kas balstīta uz Pakalpojuma maksu, nevar ietvert papildu izdevumus (skatīt Sabiedrības 2017.gada 24.novembra vēstuli Nr.01-473/2017). Sabiedrības ieskatā Pakalpojuma maksa ir aprēķināta, ņemot vērā izdevumus attiecībā uz Autostāvvietas ierīkošanu [..]. Proti, Pakalpojuma maksa ir balstīta pieejā, ka izdevumi tiktu segti gadījumā, ja visi klienti godprātīgi veiktu samaksu par Pakalpojumu. Papildu izmaksas [..] Sabiedrībai rodas negodprātīgo Autostāvvietas lietotāju rīcības dēļ. Šādi izdevumi ir pietuvināti Sabiedrības izdevumiem par Autostāvvietas uzturēšanu.

Tādējādi Sabiedrības ieskatā Sabiedrības piemērotie līgumsodi ir uzskatāmi par samērīgiem un ir pamatoti līgumsoda aprēķinā ņemt vērā ne tikai Pakalpojuma maksu, bet arī negodprātīgo Autostāvvietas lietotāju rīcības rezultātā radušos papildu izdevumus, kā arī līgumsoda preventīvās funkcijas aspektu.

Vienlaikus Sabiedrība norādīja, ka nepieciešamības gadījumā var izskatīt iespējas nākotnē paredzēt alternatīvu mehānismu Autostāvvietu maksas iekasēšanas uzraudzībai, līgumsoda vietā, piemēram, paredzot paaugstinātu tarifu, ja patērētājs nesamaksā par Autostāvvietu, vai piemērot pēcapmaksas sistēmu līdzīgi kā Rīgas pašvaldības apsaimniekotajās autostāvvietās.

Attiecībā uz līgumsoda piemērošanu atkārtoti Sabiedrība norādīja, ka līgumsoda atkārtota piemērošana tika pieļauta, lai izvēlētos samērīgāko risinājumu starp Sabiedrības, Autostāvvietu lietotāju un attiecīgā līguma pārkāpēja tiesībām. Gadījumā, ja Sabiedrība izvēlētos līgumsoda vietā piedzīt zaudējumus, to apmērs pārsniegtu līgumsoda apmēru. Proti, šādos gadījumos piemērotā līgumsoda apmērs ir mazāks nekā 24 stundu Autostāvvietas lietošanas maksa. Gadījumos, kad persona pēc sākotnējā līgumsoda piemērošanas ir turpinājusi izmantot Autostāvvietu vēl 24 stundas, personai būtu pienākums atlīdzināt Sabiedrībai zaudējumus Autostāvvietas lietošanu maksas apmērā par visu minēto laika posmu. Turklāt zaudējumu un līgumsoda piedziņas procesā nav vērojamas būtiskas atšķirības. Līdz ar to līgumsoda, kura apmērs ir mazāks par Autostāvvietas lietošanas maksu diennaktī, piemērošana šādiem lietotājiem ir samērīgākais risinājums, nekā zaudējumu piedziņa par visu Autostāvvietā pavadīto laiku. Sabiedrības ieskatā līgumsoda atkārtotas piemērošanas gadījumā nerodas zaudējumi, jo Sabiedrībai jebkurā gadījumā būtu tiesības prasīt patērētājam atlīdzināt zaudējumus Autostāvvietas lietošanas maksas apmērā. Vienlaikus Sabiedrībai nav iebildumu precizēt Noteikumus un noteikt, ka līgumsods šādus gadījumu netiek piemērots, bet no patērētāja tiek piedzīti zaudējumi, kas aprēķināti par autostāvvietā pavadīto laiku.

Sabiedrība, sniedzot viedokli 2017.gada 13.oktobra vēstulē Nr.01-425/2017, neiebilda PTAC koncepcijai, ka līgumsods varētu tikt pamatots ar Pakalpojuma cenu, reizinot ar 8 stundām. Tomēr Sabiedrības ieskatā līgumsoda apmēra noteikšanai papildu būtu piemērojams koeficients saistībā ar to, ka negodprātīgo Autostāvvietas lietotāju dēļ Sabiedrībai rodas papildu izdevumi kontroles dienesta uzturēšanai un parādu piedziņai. Turklāt jāņem vērā, ka parādu piedziņa, ja persona atsakās samaksāt, ir iespējama tikai Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā. Tas nozīmē, ka Sabiedrībai, lai tā varētu panākt piemēroto līgumsodu piedziņu, var rasties papildus juridiskie izdevumi un pienākums vismaz sākotnēji samaksāt valsts nodevu. Sabiedrības ieskatā līgumsoda saistība ar zaudējumu atlīdzināšanu nav jāsaprot tā, ka cietušai pusei, prasot līgumsodu, ir jāpierāda tiesai konkrēts zaudējumu apmērs, lai tiesa līgumsodu atzītu par tiesisku. Tas nonāktu pretrunā ar līgumsoda noteikšanas jēgu, jo pušu mērķis cita starpā bija samazināt iespējamās izmaksas, kas saistītas ar zaudējumu precīzu aprēķināšanu. Līdzīgs secinājums būtu izdarāms arī attiecībā uz PTAL 6.panta trešās daļas regulējumu. Tāpat likumdevējs ir noteicis, ka līgumsoda maksimālais apmērs par braukšanu sabiedriskajā transportā bez biļetes nevar pārsniegt 71.14 EUR, kas pilsētas nozīmes maršrutos pārsniedz pakalpojuma (biļetes) cenu vairāk kā 30 reizes. Tādējādi Ministru kabineta noteikumu līmenī

ir atzīts, ka arī līgumsoda piemērošana ar šādu koeficientu pret pakalpojuma maksu ir atbilstoša un samērīga. Ievērojot minēto, Sabiedrības ieskatā ir pamatoti līgumsoda apmēra noteikšanai piemērot koeficientu 2, jo Sabiedrībai aptuveni divas reizes pieaug tās izdevumi negodprātīgo Autostāvvietas lietotāju dēļ. Citāda līgumsoda apmēra piemērošana katrā Autostāvvietā varētu radīt papildu izdevumus, tādējādi piemērojama koeficients varētu palielināties. Līdz ar to Sabiedrības ieskatā būtu iespējams piemērot vidējo līgumsoda apmēru visām Autostāvvietām, nosakot to vidējā apmērā, t.i. 31.31 EUR (sk. tabulu turpmāk) vai noapaļojot – 30 EUR.

Pakalpojuma maksa	Līgumsoda apmērs <i>(piemērojot koeficientu 16, ko veido 8 stundas x 2 – kontroles un piedziņas izdevumi)</i>
0,50 EUR / stundā	8 EUR
1,00 EUR / stundā	16 EUR
1,20 EUR / stundā	19,20 EUR
1,50 EUR / stundā	24 EUR
2,00 EUR / stundā	32 EUR
2,50 EUR / stundā	40 EUR
5,00 EUR / stundā	80 EUR
Vidēji	31,31 EUR

Minētie apsvērumi Sabiedrības ieskatā norāda arī uz to, ka šobrīd Sabiedrības piemēroto līgumsodu apmērs (11, 25 un 35 EUR) par līguma nepildīšanu vispār ir samērīgs. Arī PTAC iepriekšējā praksē ir atzinis, ka līgumsods 18 LVL (25.61 EUR) apmērā nav uzskatāms par neproporcionālu un kontekstā ar PTAL 6.panta trešās daļas noteikumiem nav atzīstams par netaisnīgu līguma noteikumu. Turklāt jāņem vērā, ka kopš 2011.gada, kad PTAC atzina līgumsodu 18 LVL apmērā par piemērojamu, ir palielinājusies pakalpojuma maksa par Autostāvvietām. Piemēram, SIA „Rīgas Satiksme” autostāvvietu tarifi ir palielinājušies vairāk nekā par 50 procentiem. Savukārt no 2011.gada līdz 2016.gadam saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem vidējā bruto alga ir palielinājusies par 30 procentiem, iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju faktiskajās cenās ir pieaudzis par 28.7 procentiem, savukārt minimālā alga laikā līdz 2018.gadam būs pieaugusi jau par 51.1 procentu. Tādējādi arī līgumsoda apmēra pieaugumu nav pamata uzskatīt par netaisnīgu.

Attiecībā uz šī lēmuma [7.3] punktā minēto PTAC pieprasījumu, Sabiedrība skaidroja, ka Autostāvvietu izmēri ir tādi, lai, ejot nesteidzīgā tempā, varētu no tās tālākā stūra aiziet līdz Reģistrēšanas ierīcei maksimums 3 minūšu laikā. Līdz ar to, ja persona labticīgi pilda līguma noteikumus, 5 minūtes ir pietiekams laiks, lai no automašīnas sasniegtu Reģistrēšanas ierīci un veiktu Pakalpojuma apmaksu vai reģistrētu automašīnas numuru. Turklāt Sabiedrība ir izstrādājusi iekšējo kārtību, kādā veidā tiek pārbaudītas Reģistrēšanas ierīcē reģistrētās automašīnas. Pirms novietoto automašīnu pārbaudīšanas kontrolieris pārbauda Reģistrēšanas ierīces darba kārtību. Par to Sabiedrības atbildīgais darbinieks vienmēr pārliecinās, un nesteidzīgi piemēro līgumsodu. Tādējādi personām tiek dots vismaz 5 minūšu laiks, kas parasti pat pārsniedz 5 minūtes. Skaidrojumu par to, vai un kā tiek ņemti vērā patērētāju sniegtie skaidrojumi un iebildumi par nesamērīgi ātru līgumsoda piemērošanu Sabiedrība pēc būtības nesniedza. Piemēram, minētais būtu svarīgs situācijās, kad personai ir kustību traucējumi un izkāpšana no automašīnas, nokļūšana līdz Noteikumiem, iepazīšanās ar tiem un to prasību izpildīšana varētu aizņemt ilgāku laiku, vai arī situācijās, kad Reģistrācijas ierīce nedarbojas, vai pie tās ir izveidojusies rinda.

[9] 2017.gada 22.decembrī, 2018.gada 12.martā un 2018.gada 7.jūnijā PTAC saņēma Sabiedrības iesniegumus, kuros tā lūdza PTAC sniegt uzziņu par Sabiedrības tiesībām iesniegumos aprakstītajā situācijā saistībā ar Autostāvvietu Noteikumu projektos ietvertu punktu atbilstību normatīvajiem aktiem. PTAC 2018.gada 22.janvāra vēstulē Nr.3.2.-1/593/K-256, 2018.gada 9.maija vēstulē Nr.3.2.-1/3673/K-256 un 2018.gada 10.jūlija vēstulē Nr.3.2.-1/5266/K-256, sniedzot uzziņu un skaidrojumu par Sabiedrības iesniegumos minēto, atkārtoti

vērša uzmanību uz būtiskākajiem apsvērumiem, kuri saistīti ar Sabiedrības rīcību, patērētājiem nosakot un piemērojot līgumsodus par Noteikumu pārkāpumiem.

[10] 2018.gada 25.maijā PTAC nosūtīja vēstuli Nr.3.2.-1/4169/K-256, kurā atkārtoti informēja par Sabiedrības īstenotās komercprakses neatbilstību normatīvo aktu prasībām, kā arī to, ka PTAC ieskatā konstatēto pārkāpumu novēršanai būtu lietderīgi piemērot NKAL 15.panta astotās daļas 2.punktā minēto līdzekli, pieņemot lēmumu, ar kuru Sabiedrībai noteikts tiesisks pienākums nekavējoties izbeigt konkrēto negodīgo komercpraksi, kā arī saskaņā ar NKAL 15.panta astotās daļas 5.punktu būtu piemērojama soda nauda NKAL 15.² pantā noteiktajā kārtībā. Vienlaikus PTAC informēja Sabiedrību par tās tiesībām izteikt viedokli un argumentus administratīvajā lietā līdz 2018.gada 8.jūnijam.

[11] 2018.gada 7.jūnijā PTAC saņēma Sabiedrības 2018.gada 7.jūnija vēstuli, kurā tā lūdza pagarināt PTAC 2018.gada 25.maija vēstulē Nr.3.2.-1/4169/K-256 noteikto termiņu paskaidrojumu sniegšanai vismaz uz sešām nedēļām. 2018.gada 11.jūnijā PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.3.2.-1/4537/K-256, atļaujot Sabiedrībai izpildīt PTAC 2018.gada 25.maija vēstulē Nr.3.2.-1/4169/K-256 norādītās darbības līdz 2018.gada 22.jūnijam.

[12] 2018.gada 19.jūnijā Sabiedrības pārstāvis iepazīnās ar lietas materiāliem, par kuriem Sabiedrība izteica savu viedokli 2018.gada 22.jūnija vēstulē. Minētajā vēstulē Sabiedrība cita starpā lūdza PTAC nodrošināt iespēju Sabiedrībai iepazīties ar visiem administratīvās lietas materiāliem, tajā skaitā ar patērētāju sūdzībām, atbilstoši aizklājot patērētāju identitāti saturošu informāciju, kā arī pagarināt administratīvās lietvedības ietvaros noteikto Sabiedrības viedokļa un argumentu sniegšanas termiņu, nosakot saprātīgu laika periodu no iepazīšanās ar lietas materiāliem datuma. Izvērtējot Sabiedrības izteikto lūgumu, PTAC 2018.gada 29.jūnijā nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.3.2.-1/5043/K-256, aicinot Sabiedrību izpildīt procesuālās darbības 2 nedēļu laikā no dienas, kad Sabiedrība iepazīsies ar lietas materiāliem. Sabiedrības pārstāvis iepazīnās ar lietas materiāliem 2018.gada 6.jūlijā.

[13] 2018.gada 7.augustā PTAC saņēma Sabiedrības 2018.gada 6.augusta iesniegumu, kurā, tā lūdza PTAC sniegt informāciju par 2018. gadā saņemtajām patērētāju sūdzībām. Atbilde uz Sabiedrības lūgumu tika sniegta PTAC 2018.gada 21.augusta vēstulē Nr.3.2.-1/6265/K-256.

[14] 2018.gada 8.augustā PTAC saņēma Sabiedrības 2018.gada 8.augusta vēstuli, kurā tā skaidroja, ka, Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 6.pantā ir nostiprināts vienlīdzības princips, kas paredz, ka pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem lietas apstākļiem, iestāde pieņem vienādus lēmumus. Arī Latvijas Republikas Satversmes tiesa ir secinājusi, ka vienlīdzības princips pieļauj un pat prasa atšķirīgu attieksmi pret personām, kas atrodas atšķirīgos apstākļos. Līdz ar to, pieņemot lēmumu, kas ierobežo personas pamattiesības, iestādei ir jāvērtē faktiskā situācija un jāņem vērā, ka pastāvot atšķirīgai faktiskajai situācijai, ir jāpieņem atšķirīgi lēmumi, pretējā gadījumā lietas risinājumu nevarētu uzskatīt par taisnīgu. Sabiedrības īstenotais komercprakses veids būtiski atšķiras no citiem patērētājiem sniegtajiem pakalpojumiem (piemēram, būvniecības vai patērētāju kreditēšanas pakalpojumiem), kuros iespējama līgumsoda piemērošana, un kuros saistības tiek pildītas ilgtermiņā un kuri ir saistīti ar patērētāju maksātspējas riskiem.

Sabiedrības ieskatā tādās jomās kā, piemēram, būvniecības vai patērētāju kreditēšanas pakalpojumi, ir attaisnojamas stingrākas prasības saistībā ar līguma noteikumu samērīgumu, tajā skaitā līgumsoda apmēru un ierobežojumiem. Savukārt Sabiedrības sniegtie Pakalpojumi būtu vērtējami arī citā kontekstā. Proti, izmaiņas līgumsoda apmēra ierobežojumos pamatā tika ieviestas, lai reaģētu uz pārmērīgo līgumsodu aprēķināšanu patērētāju kreditēšanas un aizdevumu jomā. Likumdevējs nav vērtējis šo izmaiņu ietekmi uz citāda rakstura pakalpojumiem, it īpaši tādiem kādus savas komercdarbības ietvaros patērētājiem piedāvā Sabiedrība. Sabiedrības sniegto pakalpojumu apraksts un būtiskās līgumisko attiecību atšķirības no citiem patērētājiem sniegtajiem pakalpojumiem norāda uz nepieciešamību ņemt vērā faktiskās situācijas atšķirības arī līgumsoda piemērošanas kontekstā.

Sabiedrības ieskatā situācijā, kad tiek noteikti zināmi noteikumi un saistību pastiprināšanas līdzekļi savā turējumā esošajās Autostāvvietās, kā arī Sabiedrība nevar saņemt par Autostāvvietām taisnīgu atlīdzību, ir saskatāms Sabiedrības pamattiesību uz īpašumu ierobežojums, kas nostiprināts Satversmes 105.pantā.

Pamatojot līgumsoda apmēru, Sabiedrība norādīja, ka tas atbilst gan vispārējām tiesību normām CL, gan PTAL, un līgumsoda esamība līgumā pati par sevi nav netaisnīgs līguma noteikums, jo atbildības piemērošana ir saprātīga un taisnīga reakcija pret pārkāpumu. Turklāt līgumsoda apmēra noteikšanā ir jāņem vērā tas, cik nozīmīgs ir pieļautais pārkāpums un kādi zaudējumi tā pieļaušanas rezultātā rodas. Tāpat jāņem vērā tas, vai līgumsods nav neproporcionāls attiecībā pret pieļauto pārkāpumu.

Sabiedrība vēra uzmanību uz PTAL 6.panta trešās daļas 4.punktu un 5.panta otrās daļas 5.punktu, kas norāda uz to, ka līgumsoda samērīguma izvērtēšanas jautājumu likumdevējs ir noteicis vispārējās jurisdikcijas tiesas kompetencē. Tātad, ja nepastāv vispārējās jurisdikcijas tiesas nolēmums, ar kuru Sabiedrības piemērotais līgumsods atzīts par neatbilstošu CL un PTAL normām, vienīgi administratīvā procesa kārtībā nevar atzīt un prezumēt, ka piemērotais līgumsods ir nesamērīgs un prettiesisks. Līdz ar to ir apšaubāma civiltiesisko līguma noteikumu vērtēšana administratīvā procesa kārtībā, ārpus vispārējās tiesas procesa civilprocesuālajā kārtībā.

Sabiedrības ieskatā PTAC vērtē Sabiedrības piemērotos līgumsodus tikai zaudējumu atlīdzināšanas funkcijas aspektā, tomēr līgumsodam ir arī citas būtiskas funkcijas. Arī no Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta judikatūras nepārprotami izriet, ka līgumsodam ir līguma pārkāpumu prevencijas, sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija. Parāda pamatsummas apmērs nav vienīgais kritērijs, pēc kura izvērtējams līgumsoda samērīgums. Tikpat liela nozīme ir laika posmam, par kuru līgumsods ir aprēķināts, un citiem kritērijiem, piemēram, pārkāpuma radītajām ekonomiskajām sekām. Sabiedrība norādīja, ka konkrētajā gadījumā, ņemot vērā to, ka par līguma saistību izpildi netiek veikta pastāvīga kontrole un saistību izpilde lielā mērā ir atkarīga no Autostāvvietu lietotāju godprātīgas rīcības, tieši preventīvajai līgumsoda funkcijai ir būtiska nozīme.

Sabiedrība piekrita, ka līgumsods nedrīkstētu būt nesamērīgi liels, tomēr arī nesamērīgi maza līgumsoda gadījumā zustu tā preventīvā daba un neiegūto ienākumu atlīdzināšana. Tāpat Sabiedrība neapšaubīja, ka patērētājs ir uzskatāms par vājāko pusi, tomēr arī patērētāju tiesības uz īpašumu (finansiālais stāvoklis) nav absolūtas un to aizsardzība kļūst nesamērīga, ja tā balstīta uz vienpusēju komersanta tiesību ierobežošanu. Līdz ar to Sabiedrības ieskatā iestādei ir pienākums izvērtēt faktisko situāciju un atbilstoši tai izvērtēt līgumsoda samērīgumu, ņemot vērā abu pušu intereses un samērīgi līdzsvarojot tās.

Attiecībā uz PTAC piedāvāto Metodi Sabiedrība norādīja, ka PTAC piedāvātais līgumsoda apmērs nav samērīgs. Pieņemot, ka saistību pilnīgas neizpildes gadījumā, līgumsoda apmērs tiktu noteikts 16 EUR apmērā, savukārt Autostāvvietas lietotājs automašīnu stāvvietā būtu novietojis 9 vai vairāk stundas, attiecīgais līgumsods pat nenosegtu Sabiedrībai nodarītos tiešos zaudējumus. Savukārt no prevencijas viedokļa raugoties iepriekš minētais līgumsoda apmērs būtu nesamērīgs, jo, ja arī Autostāvvietu lietotājs nav veicis apmaksu tikai par astoņām stundām un līgumsoda apmērs faktiski nodrošinātu Sabiedrībai ieņēmumus par astoņām Autostāvvietas izmantotajām stundām, konkrētais piedāvātais līgumsods pēc savas būtības kļūtu par Autostāvvietas pēcapmaksas veidu. Īstenojot PTAC piedāvāto līgumsodu aprēķināšanas modeli, līgumsods zaudētu CL 1691.pantā paredzēto līgumsoda kā saistību pastiprināšanas līdzekļa tiesisko dabu. Līdzvērtīgi apsvērumi ir attiecināmi arī uz gadījumiem, kad līgumsods ir piemērots par nepienācīgu saistību izpildi. Pieņemot, ka Autostāvvietas maksa par vienu stundu ir 2.00 EUR, situācijā, kad Autostāvvietas lietotājs nav veicis apmaksu par Autostāvvietas lietošanu, piemēram, par nākamo stundu, maksimālais līgumsods, kādu Sabiedrība varētu piemērot, saskaņā ar PTAC piedāvāto modeli, piemērojot CL 1716. panta trešajā daļā noteikto 10% ierobežojumu, būtu 0.20 EUR. Rezultātā par neapmaksātu

automašīnas novietošanu Autostāvvietā stundas garumā, Sabiedrība no patērētāja varētu prasīt vien 2.20 EUR (2.00 EUR galvenais parāds *plus* 10% no 2.00 EUR = 2.20 EUR). Veicot priekšapmaksu par šo pašu pakalpojumu (stundu Autostāvvietā, kur stundas maksa ir 2.00 EUR), patērētājam būtu pienākums samaksāt Sabiedrībai 2.00 EUR. No tā izriet, ka līgumsoda apmērs ir tikai par 20 centiem lielāks, nekā stundas maksa. Šāds līgumsods pilnībā zaudē savu preventīvo funkciju, jo risks tikt sodītam ar 0.20 EUR lielu līgumsodu negodprātīgam patērētājam varētu drīzāk būt kā pamudinošs apstāklis, lai vēl biežāk pārkāptu noteikumus un nemaksātu par Autostāvvietas lietošanu, it īpaši ņemot vērā kontroles periodiskumu un iespēju, ka pārkāpums vispār netiks fiksēts. Šāds aprēķins ir acīmredzami nepamatots un netaisnīgs attiecībā uz Sabiedrības tiesībām gūt peļņu no tās veiktās komercdarbības un tiesībām saņemt ekonomisko labumu no tās mantiskām vērtībām – Sabiedrības rīcībā nodotā īpašuma. Vēl jo vairāk, šāds modelis radītu patērētāju vēlmi neizpildīt uzņemtās saistības un veicinātu vispārējo tiesisko nihilismu. Saistību apzināta nepildīšana, matemātiski rēķinot, būtu ekonomiski neizdevīgāka par Autostāvvietas apmaksas veikšanu priekšapmaksā, kā tas ir noteikts Noteikumos un kā ir ierasts attiecīgajā komercdarbības jomā.

Sabiedrība vērsa uzmanību arī uz to, ka līgumsoda preventīvā funkcija ir svarīga ne tikai Sabiedrības interešu nodrošināšanai, bet arī citu personu interešu aizsardzībai. Lai gan Sabiedrības ieskatā PTAC pauž uzskatu, ka līgumsods ir nepieciešams tikai Sabiedrības ekonomisko interešu aizsardzībai, Sabiedrība šādam PTAC viedoklim nepiekrīt. Līgumsods ir piemērojams ne tikai gadījumos, kad Autostāvvietas lietotājs nav veicis pakalpojuma apmaksu, bet arī situācijās, kad Autostāvvietas lietotājs ir novietojis savu automašīnu tam neparedzētā veidā un vietā. Piemēram, gadījumā, kad autovadītājs novieto automašīnu tādā veidā, ka tiek vienlaicīgi aizņemtas divas stāvēšanai paredzētas vietas vai bloķē pievedceļus ieejai ēkā. Šādā gadījumā tiek aizskartas arī citu patērētāju intereses, jo viņiem tiek ierobežotas iespējas novietot automašīnu. Tāpat, gadījumos, kad Autostāvvietā atrodas pie tirdzniecības centriem, tiek aizskartas arī tirdzniecības centru kā komersantu intereses, jo, nepamatoti samazinoties pieejamajām Autostāvvietām, potenciāli samazinās arī veikala apmeklētāju skaits.

Vērtējot iespējamus risinājumus līgumsoda samērīguma uzlabošanai, Sabiedrība norādīja, ka varētu veikt izmaiņas Pakalpojumu raksturā. Tas nozīmētu dārgu un tehnoloģiski sarežģītu elektronisko sistēmu ieviešanu, kas sadārdzinātu Pakalpojumu cenu par vienu stundu, kā arī radītu sarežģītāku, laikietilpīgāku un apgrūtinātāku iebraukšanu un izbraukšanu no Autostāvvietām. Līdz ar to tas attiecīgi radītu zaudējumus un kaitējumu gan Sabiedrības, gan arī patērētāju interesēm. Turklāt, ņemot vērā PTAC piedāvāto Metodi, Sabiedrībai nāktos rast risinājumu arī citam būtiskam jautājumam. Proti, ja Autostāvvietas lietotājs būs novietojis savu transportlīdzekli Autostāvvietā ilgāk par astoņām stundām, bet līgumsodu nevarēs piemērot atkārtoti, tad Sabiedrībai, lai nerastos papildu zaudējumi, būtu jāveic transportlīdzekļa pārvietošana piespiedu kārtā, kas savukārt būtu uzskatāma par ļoti būtisku attiecīgo personu tiesību uz īpašumu ierobežojumu.

Cits risinājums Sabiedrības ieskatā būtu saistīts ar Pakalpojumu interpretāciju. Proti, Pakalpojumu raksturam piemērotāka būtu tāda interpretācija, kuras rezultātā arī līdz šim par saistību nepienācīgu izpildi uzskatītie pārkāpumi tiktu uzskatīti par saistību neizpildi vispār. Pirmkārt, arī PTAC ieskatā Sabiedrība sniedz Autostāvvietas īstermiņa un priekšapmaksas Pakalpojumu, kura ietvaros Autostāvvietas apmaksu tiek veikta, ņemot vērā paredzamo Autostāvvietas izmantošanas laiku. Šāda Pakalpojumu definīcija būtībā izslēdz uz nenoteiktu laiku noslēgta līguma iespējamību. Turklāt uz nenoteiktu laiku noslēgts Autostāvvietas izmantošanas līgums šajā gadījumā būtu pretrunā Pakalpojumu izmantošanas loģikai. Otrkārt, Pakalpojumi parasti tiek raksturoti kā īres/nomas līguma dabai atbilstoši. CL 2165.pants paredz, ka nomas vai īres līgums, kas aprobežots ar noteiktu termiņu, izbeidzas, kad notecējis attiecīgais termiņš. Sabiedrības ofertē (līguma noteikumos) nav ietverts līguma darbības termiņš, tomēr Pakalpojumu raksturs un daba norāda uz to, ka Autostāvvietas lietotājs, pieņemot ofertē ietvertos līguma noteikumus, pats nosaka attiecīgā līguma darbības termiņu, veicot paredzamo

Autostāvvietas izmantošanas laika apmaksu. Līdz ar to, beidzoties apmaksātajam Autostāvvietas izmantošanas laikam, izbeigtos arī līguma darbības termiņš. Tas savukārt nozīmētu, ka Autostāvvietas lietotājam ir jāpārvieta automašīna no Autostāvvietas, bet, ja tas netiek darīts, tiktu pieņemts, ka Autostāvvietas lietotājs ir atkārtoti pieņēmis pastāvīgi izvietoto Sabiedrības oferti un ar konkludentām darbībām ir noslēgts jauns Autostāvvietas izmantošanas līgums.

Iepriekš minētā Sabiedrības Pakalpojuma un noslēgtā līguma interpretācija nodrošinātu to, ka visa Autostāvvietas izmantošanas laika neapmaksāšanas gadījumā līgumsods nezaudētu savu preventīvo funkciju, jo līgumsoda apmērs nebūtu aprobežots CL 1716. panta trešajā daļā noteiktajā apmērā. Savukārt, lai nodrošinātu to, ka Sabiedrība necieš zaudējumus gadījumos, kad Autostāvvietas izmantošanas apmaksu nav veikta vispār, bet Autostāvvietā ir faktiski izmantota ilgāk par astoņām stundām, līguma noteikumos varētu paredzēt, ka Autostāvvietas izmantošanas līguma maksimālais termiņš ir astoņas stundas.

Papildus tam, atbildot uz PTAC pieprasījumiem, Sabiedrība sniedz izmaksu un zaudējumu aprēķinu, kas tās ieskatā pamato Sabiedrības noteikto līgumsodu apmēru. [..]

Attiecībā uz PTAC norādīto agresīvās komercprakses esamību Sabiedrības darbībās, Sabiedrība skaidroja, ka nepiekrīt šādam PTAC secinājumam, jo tas balstīts tikai uz vienu patērētāja sūdzību, kas vērtējama kā nepamatota. Vienā sūdzībā norādītie apstākļi nepierāda to, ka Sabiedrība sistemātiski īsteno agresīvu komercpraksi, piemērojot līgumsodu 2-3 minūšu laikā pēc automašīnas novietošanas Autostāvvietās. Patērētāja sūdzībā PTAC norādītie apsvērumi (pat ja pieņem, ka tie ir pilnībā ticami un atbilst patiesībai) neveido agresīvas komercprakses aizlieguma tiesību normas pārkāpumu. Nav konstatējama ne piespiešana, ne jebkādas citas spēka vai spiediena rezultātā radītas darbības, kas ir par pamatu patērētāja ekonomiskās izvēles izdarīšanai. Iztrūkst arī iepriekš minētajā likuma normā noteiktais elements – patērētāja izvēles vai rīcības brīvības ietekmēšana attiecībā uz precī vai pakalpojumu un kura rezultātā patērētājs pieņem vai var pieņemt kādu lēmumu. Vienlaikus Sabiedrība norāda, ka tā ir izstrādājusi un īsteno iekšējo kārtību, kādā veidā tiek pārbaudītas reģistrācijas automātā reģistrētās automašīnas. Sabiedrības kontrolieris vienmēr pārliecinās par katru konkrēto situāciju Autostāvvietā un pārsteidzīgi nepiemēro līgumsodu. Tādējādi Autostāvvietas lietotājiem tiek dots pietiekams laiks iepazīties ar Autostāvvietas lietošanas noteikumiem un reģistrēt automašīnas numuru reģistrācijas automātā vai veikt apmaksu (atkarībā no autostāvvietas tipa). Sabiedrības ieskatā nav objektīvi pamatoti noteikt Sabiedrībai par pienākumu ieviest Autostāvvietu noteikumos konkrētas minūtes, pēc kuru iztecēšanas Sabiedrībai rastos tiesības piemērot līgumsodu. Minūšu uzskaitīšana, piemēram, Autostāvvietā pie tirdzniecības centra, kur, kā zināms, ir aktīva transportlīdzekļu kustība, tai skaitā ar nelielu stāvēšanas laiku, nav objektīvi pamatota. Šādu noteikumu kontrole un piemērošana radītu neadekvātu un nesamērīgu administratīvo slogu Sabiedrībai, kas nav attaisnojams ar iespējamo ieguvumu. Tāpat norādāms, ka patērētāja sūdzība, uz kuru PTAC balstījis savus secinājumus par agresīvās komercprakses pazīmēm Sabiedrības darbībās, nav objektīvi pamatota un Sabiedrība ir apstrīdējusi videoreģistratora ziņas, uzskatot ierīci par neverificētu un no tās iegūtās ziņas - par neobjektīvām. Nav pieļaujami likt Sabiedrībai ciest negatīvas sekas, pamatojoties uz personas subjektīvu iesniegumu un tajā norādītajiem apšaubāmiem pierādīšanas līdzekļiem.

Ievērojot iepriekš minētos apstākļus, Sabiedrības īstentā prakse attiecībā uz līgumsoda apmēra noteikšanu par Sabiedrības apsaimniekoto Autostāvvietu noteikumu pārkāpumiem ir uzlabojama, tomēr Sabiedrības darbības nekādā ziņā neveido NKAL pārkāpumu. Sabiedrības ieskatā, līgumsoda apmēra un tā samērīguma kā civiltiesisko attiecību elementa vērtējumu nevar vērtēt kā objektīvu un viennozīmīgu pirms šāds juridiski nozīmīgs fakts nav apstiprināts vai noliegts ar spēkā stājušos vispārējās jurisdikcijas tiesas spriedumu civilprocesuālajā kārtībā.

Sabiedrība cita starpā lūdza PTAC nenoteikt Sabiedrībai pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi un nepiemērot soda naudu, bet tā vietā noteikt termiņu, kura

laikā Sabiedrība, sadarbojoties ar PTAC, varētu pilnveidot īstenoto komercpraksi atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Izvērtējot lietā esošos materiālus, PTAC norāda turpmāk minēto:

1) PTAC, pamatojoties uz Ministru kabineta 2016.gada 1.augusta noteikumu Nr.632 „Patērētāju tiesību aizsardzības centra nolikums” 4.11., 4.13.apakšpunktu, PTAL 25.panta ceturtās daļas 6. un 6¹.punktu, NKAL 14.panta pirmo daļu un 15.panta pirmo daļu, ir tiesīgs izvērtēt patērētājiem piedāvāto un piemēroto Noteikumu, atbilstību normatīvo aktu prasībām. Tai skaitā sekojot līdzi, vai Sabiedrība nav pārkāpusi PTAL 6.panta pirmajā daļā noteikto aizliegumu, patērētājiem piedāvājot līguma noteikumus, kuri ir pretrunā pušu tiesiskās vienlīdzības principam, PTAL noteikumiem, un citu normatīvo aktu prasībām. Minētā izvērtējuma ietvaros, nodrošinot normatīvajos aktos noteikto PTAC funkciju izpildi un aizsargājot patērētāju tiesiskās intereses, PTAC ir tiesīgs pārbaudīt, vai Noteikumi par Sabiedrības noteikto līgumsodu, tai skaitā tā apmēru, atbilst normatīvo aktu prasībām.

NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka *komercprakse ir darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam*. Savukārt saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punktu *komercprakses īstenotājs ir jebkura fiziskā vai juridiskā persona, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros īsteno komercpraksi, kā arī jebkura cita fiziskā vai juridiskā persona, kas rīkojas komercprakses īstenotāja vārdā vai uzdevumā*.

Sabiedrības rīcība, patērētājiem piedāvājot Pakalpojumus, slēdzot ar patērētājiem līgumus par Pakalpojumu sniegšanu, piemērojot un piedzenot Noteikumos norādīto līgumsodu, kā arī veicot patērētāju sūdzību un iebildumu izskatīšanu, ir uzskatāma par komercpraksi (turpmāk – Komercprakse) NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē. Savukārt Sabiedrība atbilstoši NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punktam ir atzīstama par Komercprakses īstenotāju.

Atbilstoši Eiropas Savienības tiesību sistēmā, tai skaitā, Eiropas Savienības tiesas (turpmāk – EST) praksē nostiprinātajiem principiem, salīdzinājumā ar Sabiedrību kā profesionālu Pakalpojumu sniedzēju, patērētāji atrodas nelabvēlīgākā situācijā, jo ir *uzskatāmi par mazāk informēto, ekonomiski vājāko un juridiski mazāk pieredzējušo līguma pusi*.¹ Līdz ar to Sabiedrībai, kā profesionālam tirgus dalībniekam, organizējot komercdarbību, tai skaitā izstrādājot Noteikumus un īstenojot tiesiskās attiecības ar patērētājiem, ir pienākums nodrošināt atbilstošu normatīvo aktu prasību ievērošanu, kā arī īpaša uzmanība ir pievēršama tās veikto darbību atbilstībai profesionālās rūpības prasībām, risinot patērētāju sūdzības un iebildumus. Ja minētais netiek ievērots un tā rezultātā, negatīvi ietekmējot patērētāju ekonomisko rīcību, tiek vai var tikt aizskartas daudzu patērētāju tiesiskās intereses, ir konstatējamas NKAL 4.panta otrajā daļā minētās negodīgas komercprakses pazīmes un pārkāpts NKAL 4.panta pirmajā daļā noteiktais negodīgas komercprakses īstenošanas aizliegums.

Konstatējot negodīgas komercprakses īstenošanu, PTAC saskaņā ar NKAL 15.panta astoto daļu, ir tiesīgs izdot administratīvo aktu, pieņemot vienu vai vairākus lēmumus, kas vērsti uz konkrēto pārkāpumu novēršanu, to turpmāku nepieļaušanu un soda naudas piemērošanu negodīgas komercprakses īstenošanai. Minētie pasākumi vērsti uz to, lai nodrošinātu efektīvu patērētāju kolektīvo interešu aizsardzību, pret tādu komercpraksi, kuras ietvaros būtiski negatīvi tiek ietekmētas daudzu patērētāju ekonomiskās intereses, tai skaitā, radot patērētājiem zaudējumus un attīstot patērētāju tiesiskajām interesēm neatbilstošu tirgus praksi. Attiecīgā PTAC kompetence konkrētajā administratīvajā lietā ir īstenota, veicot administratīvās lietas izvērtēšanu un izdodot šo lēmumu.

---

¹ EST 2013. gada 3.oktobra spriedums *Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs lietā Nr. C 59/12*, EU:C:2013:634, 35.punkts.

2) Lietā konstatēts, ka laika posmā no 2017.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 28.novembrim saistībā ar konkrēto Sabiedrības komercpraksi, ir saņemts liels skaits patērētāju Iebildumu, proti, 104 personu iesniegumi un 324 ziņojumi, saistībā ar kuriem PTAC sniedzis konsultācijas klātienē, tālruņa un elektroniskā pasta saziņas veidā. PTAC saņemto Iebildumu skaits, kā arī tīmekļa vidē sniegtās personu atsauksmes, piemēram, tīmekļvietnē <https://www.sudzibas.lv/> publicētā informācija, norāda uz zemu Sabiedrības tirgus reputāciju, augstu patērētāju neuzticēšanos tās komerciālajai praksei, kā arī augstu patērētāju tiesisko interešu apdraudējuma risku, tai skaitā attiecībā uz patērētājiem radītiem zaudējumiem.

Lielākā daļa no Iebildumiem saistīti ar Sabiedrības bezmaksas Pakalpojumu izmantošanu Autostāvvietā Vienības gatvē 113, Rīgā. Neskatoties uz to, ka šādi Pakalpojumi pilnībā vai noteiktā laika intervālā tiek piedāvāti un sniegti bez maksas, lielam patērētāju skaitam to izmantošana ir izrādījusies ļoti dārga, vairākkārtīgi pārsniedzot izdevumus, ar kuriem parasti jārēķinās par maksas Pakalpojumu izmantošanu. Tāpat daļai patērētāju, kuri izmantojuši un apmaksājuši maksas Pakalpojumus, bet pieļāvuši Noteikumu pārkāpumu, papildus veiktajai Pakalpojuma apmaksai, ir pieprasīts par to daudzkārt lielāks līgumsods.

Komercprakse, piemērojot līguma noteikumus

3) Ņemot vērā Noteikumu saturu un to pieejamību Autostāvvietās, secināms, ka tie uzskatāmi par Sabiedrības iepriekš sagatavotiem un patērētājiem adresētiem līguma noteikumiem. PTAL 6.panta pirmā daļa nosaka, ka „*pakalpojuma sniedzējs iepriekš sagatavotos līguma projektos nedrīkst piedāvāt tādus līguma noteikumus, kas ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem*”. Līdz ar to Sabiedrība nav tiesīga piedāvāt un piemērot tādus patērētājiem adresētus līguma noteikumus par līgumsodu, kuri ir pretrunā obligātajām (imperatīvajām) normatīvo aktu prasībām, tai skaitā CL 1716.panta otrās un trešās daļas, kā arī PTAL 6.panta trešās daļas 4.punkta ierobežojumiem. Sabiedrības 2018.gada 8.augusta vēstulē minētie argumenti par tās īstenotās komercprakses „*īpašo*” raksturu, neatbrīvo Sabiedrību no minēto prasību izpildes, kā arī Sabiedrības pamattiesības uz īpašumu nevar tikt attaisnotas, īstenojot Komercpraksi, kas rada apdraudējumu mazāk aizsargāto tirgus dalībnieku, proti, patērētāju tiesiskajām interesēm.

4) Skaidrojot līgumsoda pamatojumu, Sabiedrība min saistību tiesību pastiprināšanas nozīmīgumu, norādot, ka līgumsods ir „*vienīgas saistību pastiprināšanas līdzeklis, kas faktiski varētu tikt piemērots*” par Noteikumu pārkāpumu. Saistībā ar minēto PTAC neiebilst līgumsodam, kā saistību pastiprināšanas līdzekli, taču konkrētajā lietā patērētāju interešu aizskārums pamatā ir Sabiedrības piemērotā līgumsoda apmēra neatbilstība, kā arī tās rīcība, kas saistīta ar Iebildumu objektīvu un taisnīgu izskatīšanu. Jautājumi par Sabiedrības saimnieciskās darbības riskiem un spēju nodrošināt Pakalpojumu sniegšanu par noteiktu samaksu nedrīkst tikt risināti, pārkāpjot normatīvo aktu un profesionālas rūpības prasības.

5) CL 1716.panta otrās daļa paredz, ka līgumsods, kurš piemērojams Pilnīgas nepildīšanas situācijās, „*nedrīkst tikt noteikts atkārtoti un nedrīkst būt pieaugošs*”. Savukārt CL 1716.panta trešās daļa nosaka, ka līgumsods, kurš piemērojams Nepienācīgas pildīšanas situācijās, *var tikt noteikts atkārtoti, bet nedrīkst pārsniegt 10 procentus no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra*.

Vispārējais līgumtiesību regulējums atbilstoši CL 1717.panta otrajai daļai, nosaka, ka „*līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei*”. Vienlaikus speciālais patērētāju līgumtiesiskajām attiecībām piemērojamais regulējums PTAL 6.panta trešās daļas 4.punktā paredz ierobežojumu, nosakot, ka „*par netaisnīgu ir atzīstams līguma noteikums, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi salīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas*”

radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus". PTAC uzskata, ka tieši līgumiskā pārkāpuma rezultātā radītie zaudējumi ir būtiskākais kritērijs, attiecībā pret kura apmēru konkrētajā gadījumā būtu vērtējams Sabiedrības noteiktā līgumsoda samērīgums. Minēto kritēriju ir iespējams noteikt un izvērtēt, izmantojot objektīvu, ekonomiski pamatotu informāciju un pierādījumus. Savukārt citi apstākļi, kas varētu tikt ņemti vērā līgumsoda apmēra pamatošanai, vērtējami tādā apmērā, kādā to iespējams veikt, ņemot vērā līgumsoda privāttiesisko dabu, Sabiedrības komercdarbības mērķus un patērētāja, kā mazāk aizsargātā tirgus dalībnieka intereses, balstoties uz objektīvu informāciju un pierādījumiem.

6) Administratīvajā lietā PTAC ir pieprasījis Sabiedrībai iesniegt pierādījumus tās noteiktā līgumsoda apmēra pamatojumam, kas atbilst PTAL 6.panta trešās daļas 4.punkta prasībām. Sniedzot skaidrojumu, Sabiedrība norāda uz līgumsoda sodīšanas un prevencijas funkciju, savukārt saistībā ar līgumsoda apmēra pamatojumu ar Sabiedrībai radītajiem zaudējumiem, tā min zemāk norādītās izmaksas (skatīt Sabiedrības 2018.gada 8.augusta vēstules 4.punktu):

- izdevumus par Autostāvvietu uzturēšanu 2016. un 2017.gadā, tai skaitā [...] izmaksas;
- izdevumus, kas rodas saistībā ar negodprātīgajiem stāvvietas lietotājiem 2016.gadā, kuri ietver [...].

Sabiedrība ieskatā izdevumus, kas saistīti ar līguma noteikumu izpildes kontroli un līgumsodu administrēšanu varētu iedalīt sešās lielākās grupās: [...]. Skaidrojums un argumentus par to, kā minētās izmaksas būtu attiecināmas uz konkrētiem patērētāju izdarītajiem līgumu pārkāpumiem un ar tiem saistīto līgumsodu apmēru, Sabiedrība nesniedz.

Sabiedrība tās paskaidrojumos min, ka tās Pakalpojumu maksa ir balstīta pieejā, ka izdevumi tiktu segti gadījumā, ja visi klienti godprātīgi veiktu samaksu par Pakalpojumu. Vienlaikus Sabiedrība pati ir secinājusi, „*risks, ka patērētājs var nenorēķināties par Sabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem vispār, ir augsts*” (skatīt Sabiedrības 2018.gada 8.augusta vēstules [1] punktu). Līdz ar to Sabiedrība, raksturojot Pakalpojumu tirgus vidi, apzinās konkrēto un attiecīgajam komercdarbības veidam raksturīgo pastāvīgo risku. PTAC ieskatā šādā situācijā Pakalpojumu sniedzējam, kurš savu komercdarbību plāno, organizē un veic pienācīgā profesionālās prasmes līmenī, ir jāreķinās un pastāvīgi būtu jānodrošina atbilstoša tās sniegto Pakalpojumu izmantošanas kontrole un pārkāpumu administrēšana.

PTAC secina, ka Sabiedrības veiktais izmaksu uzskaitījums, tai skaitā izmaksas, ko tā norādījusi kā saistītas ar „*negodprātīgajiem stāvvietas lietotājiem*”, ir Sabiedrības kopējās saimnieciskās darbības izmaksas, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu komercdarbības veikšanu kopumā. Neatkarīgi no tā, vai patērētājs ir izdarījis Noteikumu pārkāpumu, Sabiedrībai ir nepieciešamas un jāsedz tās [...] izmaksas, kas rodas organizējot un veicot Pakalpojumu sniegšanu kopumā, tai skaitā kontrolieriem periodiski ierodoties Autostāvvietās un veicot pārbaudi tajās. PTAC pieļauj, ka, pieaugot Noteikumu pārkāpumu gadījumiem, varētu rasties atsevišķu Sabiedrības uzskaitīto izmaksu kopējais apmērs, taču šādas Sabiedrības saimnieciskās darbības vides izmaiņas nedrīkstētu tikt risinātas, pieprasot nesamērīga apmēra līgumsodus no atsevišķiem patērētājiem. Minēto izmaksu segšana veicama no kopējiem Sabiedrības saimnieciskās darbības ieņēmumiem, kas gūti, galvenokārt saņemot Pakalpojuma maksu, vai citu atlīdzību, kas pamatota uz godprātīgu tiesisku darījumu izpildi. Savukārt situācijas, kurās liela apmēra izmaksu kopums, kas nav saistāms ar konkrēto izdarīto līguma pārkāpumu, līgumsoda veidā ir jāsedz atsevišķiem patērētājiem, rada būtisku nesamērīgumu Sabiedrības un patērētāju līgumtiesiskajās attiecībās.

CL 1.pants noteic, ka „*tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības*”, kā arī civiltiesību doktrīnā secināts, ka *labas ticības princips nozīmē to, ka katram savas subjektīvās tiesības jāīsteno un subjektīvie pienākumi jāizpilda, ievērojot citu personu pamatotas intereses.*² Līdz ar to Sabiedrības godprātīga un profesionālajai rūpībai atbilstoša

² *Labas ticības princips mūsdienu Latvijas civiltiesībās. Jurista Vārds, 03.12.2002., Nr.24.*

komercdarbība būtu plānojama un veicama, galvenokārt pamatojoties uz ieņēmumiem, kas balstīti uz godprātīgu līgumtiesisko attiecību īstenošanu, nevis paļaujoties uz sistemātisku līgumisko pārkāpumu izdarīšanu. Ja minētais netiek ievērots, rodas būtisks patērētāju tiesisko interešu aizskārums risks, kā arī Pakalpojumu tirgū attīstās situācijas, kurās patērētājiem tiek piedāvāti un piemēroti netaisnīgi līguma noteikumi par līgumsodiem, kā arī Pakalpojumu sniedzējs nav ieinteresēts efektīvā patērētāju sūdzību un iebildumu izskatīšanā.

7) Lietas ietvaros Sabiedrība sniegusi skaidrojumu tās noteiktā līgumsoda apmēram, norādot uz tā preventīvo nozīmi un veicot salīdzinājumu ar LAPK 149.¹⁰ pantu (skatīt Sabiedrības 2017.gada 9.jūnija vēstuli Nr.09/06-2017/CPPTAC). PTAC ieskatā minētais salīdzinājums nav uzskatāms par atbilstošu, jo administratīvo pārkāpumu regulējumam ir būtiska publisko tiesisko interešu aizsardzības nozīme un pamatojums, kā arī attiecīgās publisko tiesību normas tiek pieņemtas noteiktā likumdošanas kārtībā, bet administratīvo sodu apstrīdēšana un pārsūdzēšana ir veicama normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, tās ietvaros nodrošinot pie administratīvās atbildības saukto personu interešu aizsardzību. Sabiedrības, kā privāttiesību subjekta noteiktie privāttiesiskie līgumsodi, kas tiek piemēroti, tās komercdarbības mērķu, tai skaitā peļņas nodrošināšanai, un kuru piemērošana, atcelšana vai samazināšana, ir atkarīga tikai no Sabiedrības vienpusējiem lēmumiem, nav salīdzināmi ar publiskajās tiesības noteikto atbildību par administratīvo pārkāpumu izdarīšanu.

Sabiedrība 2017.gada 13.oktobra vēstulē Nr.01-425/2017 norāda uz to, ka tās noteiktais līgumsods, kas piemērojams Pilnīgas nepildīšanas situācijās, ir samērīgs, atbilst PTAC iepriekš praksē atzītam līgumsoda apmēram un PTAL 6.panta trešās daļas noteikumiem. Vienlaikus Sabiedrība vērs uzmanību uz SIA „Rīgas Satiksme” tarifu, Latvijas vidējās bruto un minimālās algas, kā arī iekšzemes kopprodukta pieaugumu. PTAC uzskata, ka minētie Sabiedrības argumenti nav uzskatāmi par tiesisku un pietiekošu pamatojumu tās noteikto līgumsodu apmēram. Sabiedrības piemēroto līgumsodu atbilstība ir vērtējama konkrēti attiecībā uz Sabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem un atbilstoši tam, vai Sabiedrība ir nodrošinājusi PTAL 6.panta trešās daļas 4.punktā noteikto kritēriju izpildi. Ne SIA „Rīgas Satiksme” tarifu apmērs, ne Latvijas ekonomiskās attīstības rādītāji nav saistāmi ar līgumiskā pārkāpuma rezultātā Sabiedrībai radītajiem zaudējumiem vai citiem būtiskiem apstākļiem, kas saistībā ar līgumisko pārkāpumu Sabiedrībai rada tiešas negatīvas sekas.

Saistībā ar Sabiedrības norādi uz PTAC praksē „*iepriekš atzīto*” līgumsoda apmēru PTAC paskaidro, ka dažādu pakalpojumu sniedzēju līguma noteikumi par līgumsoda piemērošanu un ar tiem saistītā komercprakse ir vērtējama atbilstoši katrā konkrētajā administratīvajā lietā konstatētajiem apstākļiem, pakalpojumu sniedzēju spējai pierādīt un pamatot līgumsoda apmēra atbilstību, spēkā esošo tiesību normu prasībām un attiecīgās komercprakses ietekmei uz patērētāju tiesiskajām interesēm un ekonomisko rīcību. Minētais saistībā ar Sabiedrības noteiktajiem līgumsodiem nav iepriekš vērtēts vai citādi nostiprinājies PTAC uzraudzības praksē. Savukārt konkrētajā lietā konstatēto līgumsodu apmērs, līgumsodu piemērošanas apstākļi un Sabiedrības rīcība attiecībā uz Iebildumu izskatīšanu nepārprotami liecina par pazīmēm, kuras norāda uz negatīvu patērētāju tiesisko interešu un ekonomiskās rīcības ietekmēšanu. Minēto apstiprina gan fakts, ka Sabiedrība nevar pamatot tās līgumsoda apmēra atbilstību PTAL 6.panta trešās daļas 4.punktam, gan tās noteiktā līgumsoda neatbilstība imperatīvajām CL 1716.panta prasībām, gan arī Sabiedrības rīcība, veicot Iebildumu izskatīšanu patērētāju tiesiskajām interesēm neatbilstošā veidā (skatīt skaidrojumu turpmāk).

8) PTAC 2017.gada 21.septembra vēstulē Nr.3.2.-1/6652/K-256 Sabiedrībai piedāvāja līgumsoda apmēra noteikšanas Metodi, kas balstīta uz Pakalpojuma maksas attiecināšanu noteiktam laika periodam. PTAC ieskatā Metode ir izmantojama Pilnīgas nepildīšanas situācijās, savukārt Nepienācīgas pildīšanas situācijās Sabiedrībai ir iespēja konkrēti noteikt patērētāja radīto parādu, piemērojot CL 1716.panta trešajā daļā norādīto 10% ierobežojumu.

PTAC ieskatā Metode ir piemērs, kurš nodrošina attiecīgā līgumiskā pārkāpuma sasaisti ar konkrētas Autostāvvietas situāciju un tajā konstatētu objektīvi izvērtējamu aizskārums, kas

pamatots ar Pakalpojuma maksas apmēru un tās ekonomisko nozīmi (tai skaitā ar Sabiedrības komercdarbības izmaksu un zaudējumu segšanas, kā arī peļņas gūšanas mērķiem). Metodes ietvaros Autostāvvietas maksa vai tās ekvivalents bezmaksas Pakalpojumu gadījumos, proti, noteikta summa EUR/stundā var tikt attiecināta uz konkrētu laika posmu, kura izvēlei būtu jābūt pamatotai ar būtisku interešu aizsardzību. Piemēram, ņemot vērā Sabiedrības argumentus par to, ka „*līgumsods nodrošina aizsardzību pret Autostāvvietu neatļautu izmantošanu*”, PTAC līgumsoda apmēra noteikšanai, ierosināja piemērot laika kritēriju no 6 līdz 8 stundām, kas atbilst uzņēmumu parastajam darba laikam (laika periodam, kurā Autostāvvietas pretēji to mērķim, varētu izmantot apkārtējo uzņēmumu / biroju darbinieki). Tā rezultātā Pilnīgas nepildīšanas situācijā piemērojams līgumsods Autostāvvietā, kuras maksa ir 2.00 EUR stundā, varētu tikt noteikts apmērā no 12.00 līdz 16.00 EUR. Līdz ar to, izmantojot Metodi, Sabiedrība nodrošinātu gan plānotos ieņēmumus par attiecīgās Autostāvvietas / Pakalpojuma izmantošanu, tādejādi sedzot konkrētas Pakalpojuma izmaksas, gan gūstot attiecīgu peļņas daļu. Vienlaikus PTAC nav pamata uzskatīt, kā arī Sabiedrība lietā nav sniegusi objektīvi izvērtējamu skaidrojumu un pierādījumus tam, ka Metodes ietvaros noteiktais līgumsods būtu mazāk preventīvs, kā, piemēram, līgumsods 35.00 EUR apmērā.

PTAC ieskatā Metode ir viens no piemēriem, kurš varētu nodrošināt PTAL 6.panta trešās daļas 4.punkta prasību izpildi. Vienlaikus Iebildumu gadījumā, ņemot vērā konkrētās situācijas faktiskos apstākļus un pierādījumus, Metode varētu tikt izmantota, nodrošinot objektīvas līgumsoda apmēra samazināšanas iespējas. Piemēram, gadījumos, kad konstatēta īslaicīga Autostāvvietas izmantošana vai ņemot vērā citus būtiskus apstākļus, piemēram, pierādījumus, ka patērētājs ir apmeklējis attiecīgo tirdzniecības centru vai citādi labticīgi izmantojis Sabiedrības piedāvāto Pakalpojumu, attiecīgo laika kritēriju varētu samazināt, tādejādi samazinot līgumsoda apmēru. Savukārt situācijās, kurās Autostāvvietā tiek izmantota ilgāk par minēto laika posmu, Sabiedrība, atbilstoši organizējot Pakalpojumu sniegšanu, pamatojoties uz CL 1720.pantu, papildus līgumsodam būtu tiesīga pieprasīt samaksu par izmantoto, bet neapmaksāto vai ar līgumsodu nesegto Pakalpojuma maksu.

Sabiedrība tās 2017.gada 13.oktobra vēstulē Nr.01-425/2017 PTAC piedāvāto Metodi noraidīja, uzskatot, ka tās ietvaros aprēķinātā līgumsoda apmērs būtu palielināms divas reizes, proti, piemērojot koeficientu divi. Sabiedrības skaidrojums par koeficienta piemērošanu un līgumsoda apmēra palielināšanu pēc būtības neatšķiras no Sabiedrības sniegtā viedokļa par tās piemēroto līgumsodu atbilstību, tai skaitā Sabiedrības 2018.gada 8.augusta vēstulē minētajiem apsvērumiem. Savukārt PTAC, ņemot vērā šī lēmuma 6) apakšpunktā minēto, attiecīgā koeficienta piemērošanu Metodes ietvaros neatzīst.

9) No CL 1716.panta otrās daļas secināms, ka Pilnīgas nepildīšanas situācijās piemērotais līgumsods nedrīkst tikt noteikts vairākkārtīgi vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu veidā. Savukārt lietā konstatēts (skatīt šī lēmuma [5] punktu), ka Noteikumi nosaka prasību novērst pieļauto pārkāpumu 24 stundu laikā no paziņojuma par līgumsoda samaksu sastādīšanas. Savukārt, ja minētais netiek izpildīts, konstatējams Noteikumu pārkāpums, par kuru Sabiedrība noteikusi sev tiesības piemērot līgumsodu tā pilnā apmērā. Minētais līguma noteikums rada situāciju, kurā līgumsoda piemērošana Pilnīgas nepildīšanas situācijās var tikt veikta atkārtoti ik pēc 24 stundām. Līdz ar to attiecīgie Noteikumi vērtējami kā pretrunā esoši CL 1716.panta otrās daļas prasībām.

Sabiedrības 2018.gada 8.augusta vēstules 3.punktā sniegtais viedoklis par „*jauna autostāvvietas izmantošanas līguma noslēgšanu*”, raksturo pieeju, kas PTAC ieskatā neatbilst godprātīgas tiesību izmantošanas praksei un var tikt pamatota tikai ar Sabiedrības vienpusējām interesēm panākt līgumsoda piemērošanu, apejot CL 1716.panta imperatīvās prasības. Ja pieņem, ka Sabiedrības argumenti par „*jauna autostāvvietas izmantošanas līguma noslēgšanu*” ir pamatoti, izveidotos situācija, kurā privāttiesisko līgumu attiecībās katra līgumiskā pārkāpuma nenovēršanas gadījumā, nemainoties sniegtajam Pakalpojumam un tā līguma

būtiskajām sastāvdaļām, tiktu noslēgts cits, pilnīgi jauns līgums, radot apstākļus, kuros CL 1716.panta otrās daļas ierobežojumi praktiski nav piemērojami.

10) Noteikumos paredzētais līgumsods, ir noteikts un tiek piemērots konkrētas summas apmērā neatkarīgi no izdarītā Noteikumu pārkāpuma. Nepienācīgas pildīšanas situācijās, piemēram, gadījumos, kad patērētājs ir veicis Pakalpojuma apmaksu vai darbības, kas paredzētas terminēta bezmaksas Pakalpojuma izmantošanai, bet vēlāk ir nokavējis Pakalpojuma turpmākās izmantošanas apmaksu, līgumsoda apmērs nav saistīts ar konkrētā līgumiskā pārkāpuma rezultātā patērētāja radīto parādu. Proti, šādās situācijās līgumsoda summa ir vai var būt daudzkārt lielāka par konkrētā līgumiskā pārkāpuma rezultātā patērētāja radīto parādu, tādejādi pārkāpjot gan CL 1716.panta trešajā daļā norādīto 10%, gan arī PTAL 6.panta trešās daļas 4.punkta ierobežojumu. Minēto apstiprina, piemēram, 2017.gada 13.jūlijā PTAC saņemtā patērētāja iesniegums. Proti, atbilstoši iesniegumā minētajam, patērētāja automašīna tika novietota Autostāvvietā Mūkusalas ielā 101, Rīgā, veicot reģistrāciju Lietotnē par bezmaksas laika periodu no plkst.8:47 līdz plkst.9:17. Atgriežoties pie automašīnas plkst.9:22 jeb piecas minūtes pēc izmantotā bezmaksas laika perioda beigām, patērētājs konstatēja, ka Sabiedrība ir piemērojusi līgumsodu 35.00 EUR apmērā. Minētā situācija norāda uz to, ka par piecām minūtēm piemērotā līgumsoda apmērs daudzkārt pārsniedza patērētāja Sabiedrībai radīto parādu (t.i., līgumsoda apmērs 35 reizes pārsniedza Pakalpojuma maksu 1.00 EUR apmērā par katru nākamo pusstundu). Arī saskaņā ar 2017.gada 9.martā saņemtā patērētāja elektroniskā pasta vēstulē sniegto informāciju, līgumsods piemērots Nepienācīgas pildīšanas situācijā par neilgu un apmaksas ziņā kavētu Pakalpojuma izmantošanu. Proti, patērētājs novietoja automašīnu Autostāvvietā Lielirbes ielā 17A, Rīgā, veicot reģistrāciju par bezmaksas laika perioda izmantošanu, taču 7 minūtes pēc izmantotā bezmaksas laika perioda beigām patērētājam piemērots līgumsods 35.00 EUR apmērā. Saskaņā ar Vietnē 2 sniegto informāciju, minēto Autostāvvietu iespējams lietot bez maksas pirmās 2 stundas, reģistrējot automašīnas valsts numuru Reģistrācijas ierīcē, pēc tam tikai par maksu – 1.00 EUR stundā. Savukārt no 2017.gada 8.novembrī saņemtās patērētājas elektroniskā pasta vēstules secināms, ka Nepienācīgas pildīšanas situācijā par 15 minūšu kavētu / neapmaksātu Pakalpojuma izmantošanu Autostāvvietā Juglas ielā 20, Rīgā, piemērots līgumsods 25.00 EUR apmērā.

11) PTAC ieskatā lietā būtisks ir apstākļi, ka saskaņā ar CL 1718.pantu un 1720.panta 2.punktu Pilnīgas nepildīšanas un Nepienācīgas pildīšanas situācijās, Sabiedrībai ir tiesības vienlaicīgi pieprasīt gan līgumsodu, gan līguma izpildi, proti, samaksu par izmantoto un neapmaksāto Pakalpojumu. Savukārt, ņemot vērā CL 1718.pantu un 1720.panta 1.punktu, vienlaicīga līgumsoda un līguma izpildes prasība Pilnīgas nepildīšanas situācijās ir pieļaujama tikai tad, ja šādas tiesības ir paredzētas Noteikumos un par to piemērošanu starp Sabiedrību un patērētāju ir panākta vienošanās. Lietā konstatētie apstākļi un Sabiedrības sniegtie paskaidrojumi un viedoklis liecina par to, ka tās saimnieciskā darbība tiek veikta, sistemātiski piemērojot fiksēta apmēra līgumsodus, savukārt iespējas samazināt tai radītos zaudējumus, pieprasot samaksu par izmantoto, bet neapmaksāto pakalpojumu, netiek izmantotas atbilstoši tam, kā to nosaka normatīvie akti.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz PTAL 5.panta otrās daļas 5.punktu, 6.panta pirmo daļu, trešās daļas 1.punktu un trešās daļas 4.punktu, PTAC secina, ka Sabiedrības piedāvātie un tiesiskajās attiecībās ar patērētājiem piemērotie līguma Noteikumi par līgumsodu, ir atzīstami par normatīvajiem aktiem neatbilstošiem un netaisnīgiem līguma noteikumiem, jo tie ir pušu neapspriesti (proti, tipveida līguma noteikumi) un esot pretrunā ar obligātajām (imperatīvajām) normatīvo aktu prasībām, tai skaitā CL 1716.panta otrās daļas un trešās daļas noteikumiem, bet arī, paredzot nesamērīgu un neproporcionālu līgumsodu, rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam.

Atbilstoši PTAL 6.panta astotajai daļai līguma noteikumi, kuri atzīti par netaisnīgiem līguma noteikumiem, proti, Sabiedrības piedāvātie un tiesiskajās attiecībās ar patērētājiem

piemērotie līguma Noteikumi par līgumsodu, nav spēkā no līguma noslēgšanas brīža, bet līgums paliek spēkā tiktāl, ciktāl netiek piemēroti par netaisnīgiem atzītie līguma Noteikumi.

12) NKAL 6.pants noteic, ka *komercpraksi uzskata par profesionālajai rūpībai neatbilstošu, ja tā netiek veikta ar tāda līmeņa prasmi un rūpību, ko patērētājs var pamatoti sagaidīt un kas atbilst attiecīgajā saimnieciskās vai profesionālās darbības jomā vispārāztītai godīgai tirgus praksei un labas ticības principam*. Savukārt par negodīgu komercpraksi uzskatāma tāda profesionālajai rūpībai neatbilstoša komercprakse, kura saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 1.punktu *būtiski negatīvi ietekmē vai var būtiski negatīvi ietekmēt tādu patērētāju ekonomisko rīcību, kam tā ir adresēta vai ko tā skar*.

Saskaņā ar NKAL 12.panta pirmo daļu *komercpraksi uzskata par agresīvu, ja, ņemot vērā visas tās īpatnības un visus apstākļus — neatlaidīgas darbības, piespiešanu, tostarp fiziska spēka vai nesamērīgas ietekmes izmantošanu, tā būtiski ietekmē vai var būtiski ietekmēt vidusmēra patērētāja izvēles vai rīcības brīvību attiecībā uz preci vai pakalpojumu un rezultātā patērētājs pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis*. Savukārt NKAL 12.panta otrā daļa paredz, ka *par nesamērīgu ietekmi uzskata varas pozīcijas izmantošanu pret patērētāju un patērētāja pakļaušanu spiedienam pat tādos gadījumos, kad fizisks spēks netiek lietots un netiek draudēts ar tā lietošanu, tomēr būtiski tiek ierobežota patērētāja iespēja pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu*. NKAL 12.panta trešās daļas 3., 4. un 5.punkts precizē, ka, *lai noteiktu, vai komercpraksē ir izmantotas neatlaidīgas darbības, piespiešana vai nesamērīga ietekme, ņem vērā:*

3) *to, vai komercprakses īstenotājs nolūkā ietekmēt patērētāja lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu nav apzināti izmantojis konkrētu nelaimi vai tik nopietnus apstākļus, kas mazina patērētāja spriestspēju;*

4) *jebkurus apgrūtinošus vai nesamērīgus nelīgumiskus šķēršļus, ko komercprakses īstenotājs liek patērētājam gadījumos, kad patērētājs vēlas izmantot līgumiskās tiesības, tostarp izbeigt līgumu vai izvēlēties citu preci, pakalpojumu vai arī citu pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju;*

5) *jebkurus draudus veikt prettiesiskas darbības*.

Atbilstoši NKAL 4.panta otrās daļas 3.punktam *agresīva komercprakse ir atzīstama par negodīgu komercpraksi*.

Ņemot vērā lietā konstatēto, PTAC secina, ka Sabiedrības rīcība, patērētājiem piedāvājot un tiesiskajās attiecībās ar patērētājiem piemērojot normatīvajiem aktiem neatbilstošus un netaisnīgus iepriekš sagatavotus līguma Noteikumus par līgumsodu, kā arī neveicot Iebildumu izskatīšanu atbilstoši patērētāju tiesiskajām interesēm, saskaņā ar PTAL 5.panta otrās daļas 5.punktu, 6.panta pirmo daļu, trešās daļas 1. un 4.punktu, CL 1716.pantu un NKAL 6.pantu vērtējama kā profesionālajai rūpībai neatbilstoša komercprakse. Vienlaikus minētā rīcība, kas, tai skaitā, atbilstoši PTAL 6.panta pirmajai daļai izpaužas kā neatļauta darbība, būtiski negatīvi ietekmē patērētāju tiesiskās intereses un viņu ekonomisko rīcību, veicot izvēli un rīcību attiecībā uz Autostāvvietu izmantošanu, ar tām saistīto publisko vietu, piemēram, tirdzniecības centru, apmeklēšanu, Sabiedrības pieprasīto līgumsodu apmaksu vai iebildumu celšanu pret to. Līgumsoda piemērošanas un piedziņas gadījumos, tai skaitā, izmantojot ārpustiesas parādu atgūšanas pakalpojumus un neveicot patērētāju interesēm atbilstošu Iebildumu izskatīšanu (skatīt skaidrojumu turpmāk), patērētāji tiek nostādīti būtiski neizdevīgā un apgrūtinošā situācijā, viņu ekonomisko rīcību pakļaujot Sabiedrības spiedienam, kā rezultātā vienīgā iespējamā patērētāju izvēles iespēja ir Sabiedrības pieprasītā līgumsoda samaksa. Minētajos apstākļos daudziem patērētājiem tiek vai var tikt radīti zaudējumi, kā arī citi apgrūtinājumi, piemēram, sekas, kas saistītas ar ārpustiesas parādu piedziņu vai automašīnu īpašnieku un lietotāju tiesību apgrūtināšanu ar Sabiedrības prasījumiem par nesamērīga līgumsoda apmaksu. Konkrētā Sabiedrības rīcība norāda uz NKAL 12.panta otrajā un trešajā daļā minēto piespiešanu un nesamērīgu ietekmi, kas rada būtisku patērētāju tiesisko interešu

aizskārumu un ekonomiskās rīcības negatīvu ietekmēšanu. Līdz ar to attiecīgā Sabiedrības īstenotā komercprakse uzskatāma par NKAL 12.panta pirmajā daļā norādīto agresīvo komercpraksi, kas atbilstoši NKAL 4.panta otrās daļas 3.punktam atzīstama par negodīgu komercpraksi.

Komercprakse, organizējot Pakalpojumu saņemšanu un patērētāju sūdzību izskatīšanu

13) Izvērtējot lietas materiālus, PTAC secina, ka Sabiedrība saistībā ar tās noteikto līgumsodu pieprasīšanu un piemērošanu patērētājiem ir saņēmusi un joprojām turpina saņemt daudz patērētāju Iebildumus. Vienlaikus Iebildumu izskatīšanu Sabiedrība veic veidā, kurš neatbilst patērētāju tiesiskajām interesēm. Minēto apstiprina Sabiedrības saziņa ar patērētājiem, sistemātiski un vienveidīgi atsakot piemērotā līgumsoda atcelšanu vai samazināšanu, noraidot patērētāju iesniegtos pierādījumus un argumentus, kuriem ir būtiska nozīme Iebildumu izskatīšanā, fakts, ka tikai atsevišķos gadījumos Sabiedrība ir atcēlusi vai samazinājusi patērētājam piemēroto līgumsodu, PTAC saņemto Iebildumu skaits, kā arī negatīvā Sabiedrības tirgus reputācija, uz kuru norāda, piemēram, tīmekļa vidē sniegtās patērētāju atsauksmes (skatīt Lēmuma [1], [2] punktu un tīmekļvietni <https://www.sudzibas.lv/>).

13.1) Lietā konstatēts, ka Autostāvvietas Vienības gatvē 113, Rīgā Noteikumi 4.punktā paredz, ka „*transporta līdzekļa novietošana autostāvvietā ir atļauta tikai tirdzniecības centra klientiem, ne ilgāk kā līdz 2 stundām [..].*” Savukārt par attiecīgā noteikuma pārkāpumu Sabiedrība atbilstoši Noteikumu 6.punktam ir tiesīga piemērot līgumsodu. No attiecīgajiem Noteikumiem, kā arī no Sabiedrības paskaidrojumiem (skatīt Sabiedrības 2017.gada 24.novembra vēstules Nr.01-473/2017 [2] punktu) secināms, ka līgumsoda piemērošana konkrētajā Autostāvvietā „*primāri ir paredzēta mērķim nodrošināt automašīnu novietošanu tirdzniecības centra apmeklētājiem*”. Līdz ar to secināms, ka līgumsoda piemērošana galvenokārt vērsta uz to, lai tirdzniecības centrs nodrošinātu Autostāvvietas tā apmeklētājiem, tādejādi piesaistot pircējus, uzlabojot to apkalpošanas un ērtību līmeni, kā arī tā rezultātā veicinātu ieņēmumu gūšanu tajā esošo tirdzniecības un pakalpojumu sniegšanas vietās. Ņemot vērā minēto, līgumsodam būtu jābūt līdzeklim, kurš primāri vērsts uz tādu Noteikumu pārkāpēju sodīšanu, kuri rīkojas pretēji minētajam mērķim, proti, negatīvā veidā ietekmējot tirdzniecības centra intereses. Vienlaikus, ņemot vērā lietā konstatēto, PTAC nav pamata uzskatīt, ka patērētāji, kuri ierodoties attiecīgajā tirdzniecības centrā, veic preču vai pakalpojumu izvēli un iegādi, rīkotos pretēji tirdzniecības centra interesēm un attiecīgi līgumsoda piemērošanas primārajam un galvenajam mērķim. Tai skaitā minētais attiecināms uz gadījumiem, kad patērētāji kā tirdzniecības centra apmeklētāji, formāli nav ievērojuši Noteikumos paredzēto. Piemēram, nav norādījuši Autostāvvietas izmantošanas uzsākšanas laiku. Līdz ar to šādās situācijās, izskatot patērētāju Iebildumus par līgumsodu, Sabiedrībai būtu jāņem vērā patērētāju sniegtie argumenti un pierādījumi par tirdzniecības centra apmeklēšanu, tai skaitā lemjot par līgumsoda atcelšanu vai samazināšanu.

Vienlaikus, tā kā Sabiedrība Noteikumos ir noteikusi konkrētu personu loku, kuri ir tiesīgi izmantot Autostāvvietu, norādot uz tirdzniecības centra apmeklēšanas nosacījumu, tai būtu jānodrošina attiecīgā nosacījuma izpildes pārbaude un pierādīšana visām līguma pusēm. Proti, pastāvot obligātam nosacījumam par tirdzniecības centra apmeklējumu un tā saistībai ar Noteikumos paredzēto līgumsodu, patērētājiem būtu jābūt nodrošinātām iespējām objektīvi pierādīt šī nosacījuma izpildi. PTAC ieskatā par šādiem pierādījumiem varētu kalpot, piemēram, tirdzniecības centra veikalu pirkumu čeki, citi darījumu dokumenti, paskaidrojumi vai lietiskie pierādījumi, kas nepārprotami norāda uz tirdzniecības centra apmeklējuma faktu. Savukārt situācijās, kurās patērētāju argumenti un pierādījumi objektīvi netiek ņemti vērā, Noteikumi par līgumsodu attiecībā uz nosacījumu par tirdzniecības centra apmeklējumu saskaņā ar PTAL 5.panta otrās daļas 5.punktu patērētājus nostāda būtiskā neizdevīgā situācijā un ir pretrunā labticīguma prasībām. Proti, šādos gadījumos Sabiedrība, nenodrošinot patērētājiem Noteikumos paredzētā nosacījuma izpildes pierādīšanas iespējas, būtībā paredz

sev tiesības piemērot līgumsodu ikvienam patērētājam atbilstoši tās vienpusējiem ieskatiem neatkarīgi no tā, vai Autostāvvietā izmantota tirdzniecības centra apmeklējuma nolūkos, proti, pretēji līgumsoda piemērošanas mērķim. Minētās situācijas norāda uz netaisnīgu līguma noteikumu piemērošanu patērētājiem, jo kontekstā ar iepriekš secināto šāds līguma noteikums saskaņā ar PTAL 5.panta otrās daļas 5.punktu un 6.panta trešās daļas 1.punktu pretēji labticīguma prasībām ne vien nostāda patērētāju neizdevīgā stāvoklī attiecībā uz pierādīšanas iespējām, bet arī ir pušu neapspriests (tipveida līguma noteikums) un rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam. Savukārt Sabiedrības, kā attiecīgās komercprakses īstenošana rīcība saskaņā ar NKAL 6.pantu uzskatāma par profesionālai rūpībai neatbilstošu komercpraksi. Kā secināts šī lēmuma 12) punktā, attiecīgās komercprakses īstenošana būtiski negatīvi ietekmē daudzu patērētāju tiesiskās intereses un ekonomisko rīcību. Līdz ar to tā saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 1.punktu ir atzīstama par negodīgu komercpraksi.

Minētās negodīgās komercprakses īstenošanu apstiprina situācijas, kuras raksturotas patērētāju iesniegumos. Piemēram, atbilstoši 2017.gada 16.jūnijā PTAC saņemtajā iesniegumā minētajam līgumsods patērētājam piemērots Autostāvvietā Vienības gatvē 113, Rīgā 2017.gada 11.aprīlī plkst.18:17. Savukārt no iesniegumam pievienotā darījumu apliecināšanā dokumenta (kases čeka) Nr.338/513 kopijas izriet, ka pirkums veikalā „MAXIMA” veikts līgumsoda piemērošanas brīdī, proti, plkst.18:17:52. Līdzīgi arī 2017.gada 20.septembrī saņemtajā patērētāja iesniegumā aprakstītajā situācijā norādīts, ka Autostāvvietā Vienības gatvē 113, Rīgā ir izmantota veikala „MAXIMA” apmeklējuma nolūkos. To apliecina iesniegumam pievienotā kases čeka Nr.29328 kopija, no kuras secināms, ka pirkums veikts 2017.gada 1.jūnijā plkst.11:24:02. Savukārt iesniegumam pievienotā soda kvīts kopija apliecina to, ka līgumsods par minētās autostāvvietas izmantošanu piemērots 2017.gada 1.jūnijā plkst.11:02. Tāpat no 2018.gada 5.janvārī saņemtā patērētāja iesnieguma izriet, ka līgumsods piemērots Autostāvvietā Vienības gatvē 113, Rīgā, veikala „MAXIMA” apmeklējuma nolūkos. Proti, no iesniegumam pievienotā kases čeka Nr.324/644 kopijas konstatējams, ka pirkums veikts 2017.gada 23.augustā plkst.19:01:21. Savukārt soda kvīts kopija apliecina to, ka līgumsods par minētās autostāvvietas izmantošanu patērētājam piemērots 2017.gada 23.augustā plkst.19:00. Konkrētajos piemēros tāpat kā daudzos citos gadījumos patērētāju argumenti un iebildumi par līgumsoda neatbilstību tā piemērošanas mērķim ir noraidīti vai nav ņemti vērā, Sabiedrībai atstājot piemēroto līgumsodu nemainīgu.

13.2) Ņemot vērā Pakalpojuma raksturu un tā izmantošanas un sniegšanas apstākļus, Sabiedrībai būtu jānodrošina pietiekami ilgs laiks, lai patērētāji varētu iepazīties ar Noteikumiem un izpildīt tajos noteiktās prasības, tai skaitā apmaksāt Pakalpojumu un veikt automašīnas reģistrēšanu. Ņemot vērā, Noteikumu pieejamību, to pasniegšanas veidu un saturu, kā arī Autostāvvietas aprīkojuma, tai skaitā Reģistrācijas ierīču izvietojumu, pieejamību, noslodzi un citus objektīvus apstākļus, laika posms, kas patērētājiem nepieciešams, lai iepazītos ar Noteikumiem, un izpildītu attiecīgās to prasības, atkarībā no apstākļiem PTAC ieskatā nevarētu būt īsāks par 5-10 minūtēm.

Savukārt Sabiedrība savos skaidrojumos min, ka „5 minūtes ir pilnīgi pietiekams laiks, lai iepazītos gan ar Noteikumiem, gan arī veiktu Pakalpojuma apmaksu vai automašīnas reģistrāciju Reģistrācijas ierīcē” (skatīt Sabiedrības 2018.gada 8.augusta vēstules [5] punktu), bet vienlaikus administratīvajā lietā konstatēts, ka Sabiedrība līgumsoda piemērošanu veic arī gadījumos, kad patērētājiem Noteikumos paredzēto darbību veikšanai netiek nodrošinātas pat Sabiedrības norādītās 5 minūtes. Minēto apliecina PTAC 2018.gada 27.aprīlī sniegtā patērētāja informācija un tai pievienotais video ieraksts, kā arī Sabiedrības „maksājuma uzdevuma” jeb līgumsoda piemērošanas paziņojuma kopijā norādītais līgumsoda piemērošanas laiks. Konkrētajā gadījumā, līgumsods patērētājam piemērots aptuveni 2 minūšu laikā no brīža, kad viņš novietojis automašīnu Autostāvvietā Dzelzavas ielā 36B, Rīgā. Savukārt saņemot patērētāja iebildumus un pierādījumus, Sabiedrība tos noraidīja. Konkrētajā gadījumā,

pamatojot savu lēmumu, Sabiedrība norādīja, ka „*ir apstrīdējusi videoreģistratora ziņas, uzskatot ierīci par neverificētu un no tās iegūtās ziņas - par neobjektīvām*” (skatīt Sabiedrības 2018.gada 8.augusta vēstules [5] punktu). Līdz ar to PTAC secina, ka Sabiedrība piekrīt pieņemt un vērtēt tikai tādus patērētāju iesniegtos pierādījumus, kas iegūti izmantojot verificētas vai citādā Sabiedrībai pieņemamā veidā apliecinātas vai reģistrētas ierīces. PTAC ieskatā šādu prasību izvirzīšana patērētājiem neatbilst ne Sabiedrības sniegto Pakalpojumu raksturam un godīgai tirgus videi, ne profesionālās rūpības prasībām, kas jāievēro Sabiedrībai veidojot un īstenojot tiesiskās attiecības ar patērētājiem. Vēl jo vairāk minēto apstiprina fakts, ka Sabiedrība, noraidot attiecīgos pierādījumus, pati organizē Pakalpojumu sniegšanu, pamatojoties uz neverificētu ierīču izmantošanu. Piemēram, Autostāvvietā Vienības gatvē 113, Rīgā autostāvvietas pulksteņa norādīšana var tikt veikta, izmantojot patērētāja rokas vai automašīnas pulksteni, mobilo tālruni vai citu ierīci, kas pilda pulksteņa laika noteikšanas funkcijas, un kuras verificēšana vai tamlīdzīgas darbības nav raksturīgas attiecīgo Pakalpojumu sniegšanas un izmantošanas apstākļiem.

Ņemot vērā Sabiedrības nostāju par patērētāju iesniegtajiem pierādījumiem, papildus šī lēmuma 12) punktā minētajam, secināms, ka tās rīcība kontekstā ar pieprasīto līgumsodu un noraidot praktiski jebkādu patērētāju iegūtos pierādījumus, kas norāda uz līgumsoda piemērošanu tik ātrā laika posmā, ka patērētājiem nav bijis iespējams iepazīties ar Noteikumiem un izpildīt tajos norādītās prasības, vērtējama kā patērētāju nostādīšana būtiski nelabvēlīgā situācijā, vēršot nesamērīgu ietekmi pret patērētājiem. Minētās rīcības rezultātā būtiski negatīvi tiek vai būtiski negatīvi var tikt ietekmēta patērētāju ekonomiskā rīcība, tai skaitā patērētājiem iepazīstoties ar Noteikumos norādītajām prasībām, rēķinoties ar to pienācīgas izpildes iespējām, izvēloties Pakalpojuma izmantošanu vai atsakoties no tās, ceļot Iebildumus par Sabiedrības piemēroto līgumsodu vai izšķiroties par tā apmaksu. Vienlaikus, kā PTAC secinājis iepriekš, minētās Sabiedrības rīcības rezultātā negatīvi tiek ietekmētas patērētāju iespējas un izvēle attiecībā uz konkrēto publisko vietu, piemēram, tirdzniecības centru apmeklēšanu.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, PTAC secina, ka attiecīgā Sabiedrības īstenojot komercpraksi, nenodrošinot patērētājiem pietiekošu laiku, lai varētu iepazīties ar Noteikumiem un izpildīt tajos noteiktās prasības, kā arī saistībā ar minēto, neveicot atbilstošu patērētāju Iebildumu un pierādījumu izskatīšanu, uzskatāma par tādu profesionālajai rūpībai neatbilstošu un agresīvu komercpraksi, kas būtiski negatīvi ietekmē patērētāju ekonomisko rīcību. Līdz ar to minētā komercprakse saskaņā ar NKAL 6.pantu, 12.panta pirmo un otro daļu, kā arī 4.panta otrās daļas 1.un 3.punktu ir atzīstama par negodīgu komercpraksi.

Saistībā ar iepriekš secināto Sabiedrība tās 2018.gada 8.augusta vēstulē norāda, ka „*viens atsevišķs gadījums, proti, iepriekš minētais piemērs, kurā tā noraidījusi patērētāja iesniegtos pierādījumus, „nevarētu būt pietiekošs, lai konstatētu negodīgas (agresīvas) komercprakses īstenošanu*”. Minētais Sabiedrības arguments PTAC ieskatā ir noraidāms un to apliecina arī EST³ praksē secinātais. Atsaucē norādītajā lietā EST (skatīt sprieduma 44., 45., 46., 48.apsvērumu, kā arī rezolutīvo daļu), vērtējot Negodīgas komercprakses direktīvas⁴ (turpmāk – Direktīva)⁵, piemērošanas atbilstību, secināja:

- *uzskats, ka vienreizēja tirgotāja rīcība, kas attiecas tikai uz vienu patērētāju, nevar tikt uzskatīta par „praksi”, radītu būtiskus apgrūtinājumus patērētāju tiesisko interešu aizsardzības kontekstā;*

³ EST 2015.gada 16. aprīļa spriedums UPC Magyarország lietā Nr. C-388/13, EU:C:2015:225.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 11. maija Direktīva 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2006/2004 (Negodīgas komercprakses direktīva).

⁵ Direktīvas regulējums transponēts NKAL normās.

- *Direktīvā nav noteikts nekāds sliekšnis ne attiecībā uz biežumu, ne skarto patērētāju skaitu, kuru pārsniedzot, darbībai vai bezdarbībai būtu jāietilpst tās piemērošanas jomā, tādējādi minētais uzskats neatbilst tiesiskās noteiktības principam;*
- *Minētais uzskats nozīmētu, ka patērētājam būtu jāpierāda, ka šis pats uzņēmējs ir nodarījis kaitējumu citām privātpersonām, lai gan no faktiem izriet, ka šādus pierādījumus ir ārkārtīgi grūti iesniegt.*
- *Direktīvas 11. pantā ir skaidri paredzēts, ka dalībvalstu veikto pasākumu cīņai pret šādu praksi piemērošana nav atkarīga no pierādījumiem par tirgotāja nodomu vai pat neuzmanību vai patērētāja faktiski ciesto kaitējumu;*
- *Direktīva ir jāinterpretē tādējādi, ka nepatiesa informācija, kuru tirgotājs paziņo patērētājam, kā tas ir pamatlietā, ir jākvalificē par „maldinošu komercpraksi” šīs direktīvas izpratnē, lai arī šī paziņošana attiecas tikai uz vienu patērētāju.*

PTAC uzskata, ka minētie EST secinājumi attiecināmi ne vien uz spriedumā vērtēto maldinošo komercpraksi, bet arī uz citiem negodīgas komercprakses veidiem, tai skaitā uz NKAL 4.panta otrās daļas 1.punktā norādīto negodīgo – profesionālajai rūpībai neatbilstošu un NKAL 4.panta otrās daļas 3.punktā minēto agresīvo komercpraksi.

14) Atbilstoši NKAL 2.pantam NKAL mērķis ir nodrošināt patērētāju tiesību un ekonomisko interešu aizsardzību, aizliedzot komercprakses īstenotājiem izmantot negodīgu komercpraksi attiecībā pret patērētājiem. NKAL 4.panta pirmajā daļā noteikts, „negodīga komercprakse ir aizliegta”. Savukārt NKAL 15.panta astotā daļa paredz: „ja Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) nosaka komercprakses īstenotājam pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) nosaka komercprakses īstenotājam pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) nosaka komercprakses īstenotājam pienākumu publicēt attiecīgajai komercpraktei atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norādīta labotā informācija, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) uzliek naudas sodu šā likuma 15.² pantā noteiktajā kārtībā; 6) nosaka par labas prakses kodeksu atbildīgajai personai pienākumu izdarīt labojumus kodeksā, lai novērstu negodīgu komercpraksi”.

Ņemot vērā lietā konstatēto kā arī iepriekš minēto, PTAC secina, ka Sabiedrība, īstenojot profesionālajai rūpībai neatbilstošu un agresīvu komercpraksi, kura būtiski negatīvi ietekmē vai var būtiski negatīvi ietekmēt patērētāju ekonomisko rīcību, ir īstenojusi negodīgu komercpraksi un tādējādi pārkāpusi NKAL 4.panta pirmajā daļā noteikto negodīgas komercprakses aizliegumu. Ņemot vērā Autostāvvietās sniegto informāciju par Noteikumiem, Sabiedrības paskaidrojumos minēto nostāju, kā arī patērētāju sniegto informāciju, ko iesniegumu un citāda veida Iebildumu veidā joprojām saņem PTAC, ir secināms, ka Sabiedrība konkrētās negodīgās komercprakses īstenošanu nav izbeigusi.

Secinot, ka konkrētā Sabiedrības īstenotā komercprakse ir atzīstama par negodīgu komercpraksi, ņemt vērā tās agresīvo raksturu, būtību un ilgstošo pārkāpumu izdarīšanas laiku, Sabiedrības rīcību, nostāju un viedokli, kas ir pretrunā patērētāju tiesiskajām interesēm un profesionālās rūpības prasībām, apstākli, ka Sabiedrība vairākkārt ir informēta par PTAC konstatētajiem pārkāpumiem, kā arī vairākkārtīgi aicināta labprātīgi izbeigt pārkāpumu izdarīšanu, apstākli, ka negodīgās komercprakses īstenošana joprojām tiek turpināta, faktu, ka PTAC joprojām turpina saņemt daudzu patērētāju Iebildumus par Sabiedrības rīcību, kā arī apstākli, ka konkrētās komercprakses sekas saistītas ar patērētājiem radītiem zaudējumiem vai citiem aizskārumiem, PTAC secina, ka Sabiedrībai saskaņā ar NKAL 15.panta astotās daļas 2.punktu ir lietderīgi uzlikt tiesisko pienākumu nekavējoties izbeigt konkrētās negodīgās komercprakses īstenošanu, kā arī atbilstoši ar NKAL 15.panta astotās daļas 5.punktam piemērojama soda nauda NKAL 15.² pantā noteiktajā kārtībā. PTAC ieskatā ar soda naudas

palīdzību Sabiedrība tiks motivēta izbeigt pārkāpumu un savā turpmākajā komercpraksē nepieļaut līdzīga rakstura pārkāpumu izdarīšanu.

Lemjot par administratīvā akta ietvaros noteikto sankciju, PTAC ņem vērā APL 4.pantā noteiktos administratīvā procesa principus, NKAL 2.pantā noteikto mērķi, kā arī APL 66.pantā norādītos lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma piemērotību un atbilstību, ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību un tam uzliekamo ierobežojumu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, tai skaitā saistībā ar tiesībām būt aizsargātiem pret netaisnīgiem līguma noteikumiem, negodīgu komercpraksi un tās rezultātā radīto aizskārumu.

15) NKAL 15.² panta pirmā daļa paredz, ka „*Uzraudzības iestāde ir tiesīga par negodīgu komercpraksi uzlikt komercprakses īstenotājam soda naudu līdz 10 procentiem no tā pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, bet ne vairāk kā 100 000 euro. Soda naudas apmērs ir nosakāms samērīgs ar izdarīto pārkāpumu, ņemot vērā komercprakses īstenotāja veiktos pasākumus pārkāpuma novēršanai un zaudējumu atlīdzināšanai*”. Pamatojoties uz NKAL 15.² panta otro daļu, PTAC, pieņemot lēmumu par soda naudas uzlikšanu un tās apmēru, ņem vērā šādus apstākļus, kā arī izvērtē, vai pastāv šādi nosacījumi:

1) *pieļautā pārkāpuma raksturs un ilgums, pārkāpuma radītā ietekme (zaudējumi patērētājiem), pārkāpuma izdarīšanas apstākļi, pārkāpēja loma pārkāpumā un pārkāpuma apjoms;*

2) *komercprakses īstenotājs līdz lēmuma pieņemšanas dienai ir atlīdzinājis vai sācis atlīdzināt patērētājiem nodarītos zaudējumus;*

3) *pārkāpums pārtraukts pēc komercprakses īstenotāja iniciatīvas;*

4) *komercprakses īstenotājs negodīgas komercprakses aizlieguma pārkāpumu izdarījis atkārtoti pēdējo divu gadu laikā, un tas konstatēts ar Uzraudzības iestādes lēmumu vai rakstveida apņemšanos;*

5) *komercprakses īstenotājs nav izpildījis rakstveida apņemšanos;*

6) *komercprakses īstenotājs ir kavējis lietas izskatīšanu vai slēpis izdarīto pārkāpumu.*

Vērtējot Sabiedrībai piemērojamās soda naudas apmēru, PTAC secina, ka Sabiedrības pārkāpums ir aizskāris un joprojām aizskar daudzu patērētāju tiesiskās intereses. Saistībā ar Sabiedrības rīcību, kura šajā lēmumā atzīta par negodīgu komercpraksi, PTAC ir saņēmis un turpina saņemt lielu skaitu patērētāju iesniegumu un cita veida ziņojumu, kas liecina par biežiem un sistemātiskiem Sabiedrības profesionālajai rūpībai neatbilstošās un agresīvās rīcības rezultātā patērētājiem radītajiem zaudējumiem un citiem tiesisko interešu aizskārumiem. Vienlaikus PTAC secina, ka Sabiedrība, ilgstoši un agresīvā veidā piemērojot normatīvajiem aktiem neatbilstošus un netaisnīgus līguma Noteikumus par līgumsodu, proti, veicot PTAL 6.panta pirmajā daļā minētās neatļautās darbības un īstenojot konkrēto negodīgo komercpraksi, uz daudzu patērētāju tiesisko interešu aizskāruma rēķina ilgstošā laika posmā ir guvusi ieņēmumus, kā arī veidojusi un attīstījusi patērētāju tiesiskajām interesēm un profesionālajai rūpībai neatbilstošu tirgus praksi.

PTAC secina, ka Sabiedrības sniegtos Pakalpojumus izmanto liels skaits patērētāju, kā arī daudziem no viņiem ir piemērots līgumsods, kura apmērs lielākoties ir robežās no 25.00 EUR līdz 35.00 EUR. Vienlaicīgi PTAC joprojām turpina saņemt daudzu patērētāju Iebildumus saistībā ar Sabiedrības noteikto līgumsodu pieprasīšanu un piemērošanu. PTAC ieskatā Sabiedrības īstenotās komercprakses rezultātā patērētājiem tiek vai var tikt radīti zaudējumi, kuru apmērs vērtējams kā ievērojams. Proti, piemēram, bezmaksas Autostāvvietā Vienības gatvē 113, Rīgā, līgumsoda piemērošanas gadījumā, patērētājam tiek radīti zaudējumi 35.00 EUR apmērā. Salīdzinājumā par Pakalpojuma maksu līdzīgās autostāvvietās, kā arī ņemot vērā Pakalpojuma raksturu, tā izmantošanas vajadzības un mērķi, kā arī konkrētās Autostāvvietas apstākļus, minētie zaudējumi, ko cieš patērētājs ir uzskatāmi par ievērojamiem. Tā kā attiecīgā

līgumsoda piemērošana sistemātiski notiek daudzās Autostāvvietās un lielam skaitam patērētāju, tad patērētāju tiesiskajām interesēm radītais aizskārums ir vērtējams kā būtisks.

Neskatoties uz patērētāju sūdzībām, PTAC sniegto informāciju un ierosinājumiem novērst pārkāpumus labprātīgi, kā arī mediju uzmanību⁶, lietā konstatētie apstākļi liecina par to, ka Sabiedrība ir turpinājusi īstenot negodīgu komercpraksi.

Lai gan lietas ietvaros Sabiedrība ir izteikusi piedāvājumus PTAC labprātīgi rast risinājumu līgumsoda piemērošanas jautājumā, PTAC ieskatā šos Sabiedrības sniegtos piedāvājumus nav iespējams vērtēt kā atbildību mīkstināšu apstākli, jo no lietas materiāliem secināms, ka PTAC izteiktie ierosinājumi veikt labprātīgu pārkāpumu izbeigšanu nav pildīti un Sabiedrība, ilgstoši turpinot attiecīgo pārkāpumu izdarīšanu un paužot nostāju, kas neatbilst patērētāju tiesiskajām interesēm, apliecina tās rīcību, kas neatbilst Sabiedrība izteiktajam piedāvājumam.

Sabiedrības rīcība, nesniedzot PTAC pieprasīto un lietas izskatīšanai būtisko informāciju un pierādījumus, ir atzīstama par atbildību pastiprinošais apstākli, kas norāda uz lietas izskatīšanas kavēšanu un kompetentās iestādes likumīgo prasību nepildīšanu. Minēto apstiprina Sabiedrība kavēšanās un atteikšanās iesniegt pierādījumus, kas pamato tās noteikto līgumsodu apmēru, tai skaitā norādot, ka PTAC nav tiesības pieprasīt attiecīgu informāciju un izvērtēt Sabiedrības Noteikumus par līgumsoda piemērošanu (skatīt Sabiedrības 2017.gada 13.jūlija vēstuli Nr.13/07-2017/CPPTAC). Vienlaikus Sabiedrība ir noraidījusi PTAC pieprasījumu sniegt visu lietas būtības noskaidrošanai nepieciešamo informāciju, dokumentus un citus pierādījumus, kas attiecas uz Sabiedrības apsaimniekotajā autostāvvietā Vienības gatvē 113, Rīgā piemēroto līgumsodu apmēru, datumu un laiku, kā arī konkrētām izmaksām, kuras radušās saistībā ar šīs autostāvvietas apsaimniekošanu, tai skaitā līgumsoda piemērošanu.

Vērtējot Sabiedrības mantisko stāvokli, PTAC ņem vērā, ka uz šī lēmuma izdošanas brīdi pēdējais Sabiedrības gada pārskats ir par 2017.gadu, saskaņā ar kuru neto apgrozījums attiecībā atbilstoši kuram būtu vērtējams soda naudas apmērs ir 837 912.00 EUR.

Ievērojot Sabiedrības izdarītā pārkāpuma apjomu (tostarp negodīgas komercprakses veidus), ilgumu, raksturu, radīto ietekmi uz patērētāju tiesiskajām interesēm, Sabiedrības lomu pārkāpumā, šajā lēmumā analizētos pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, kā arī mantisko stāvokli, PTAC secina, ka Sabiedrības nodarītais pārkāpums ir vērtējams kā sevišķi smags patērētāju kolektīvo interešu pārkāpums. Tādējādi, ņemot vērā soda naudas piemērošanas mērķi un pamatojumu, kā arī NKAL 15.² panta pirmajā daļā noteikto ierobežojumu, kopējā soda nauda Sabiedrībai nosakāma 50 000.00 EUR apmērā (procentos soda naudas apmērs ir 5.96 % no 2017.gada neto apgrozījuma), kas uzskatāms par samērīgu soda naudas apmēru, ņemot vērā Sabiedrības izdarīto pārkāpumu, tā raksturu un ietekmi, īpaši ņemot vērā patērētāju kolektīvajām ekonomiskajām interesēm radīto apdraudējumu un nepieciešamību Sabiedrību un citus tirgus dalībniekus atturēt no turpmākas šādas komercprakses īstenošanas.

Ņemot vērā minēto, PTAC nolemj:

pamatojoties uz PTAL 5.panta otrās daļas 5.punktu, 6.panta pirmo daļu, trešās daļas 1. un 4.punktu, astoto daļu, 25.panta ceturtās daļas 6. un 6.¹ punktu, NKAL 1.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 2.pantu, 4.panta pirmo daļu, 4.panta otrās daļas 1. un 3.punktu, 6.pantu, 12.panta pirmo, otro un trešās daļas 3., 4. un 5.punktu, 14.panta pirmo daļu, 15.panta pirmās daļas 1.punktu un astotās daļas 2. un 5.punktu, 15.² pirmo un otro daļu, CL 1.pantu, 1716.panta otro un trešo daļu, 1717.panta otro daļu, 1718.pantu, 1720.panta 1. un 2.punktu, Ministru kabineta

⁶ piemēram, skatīt 2017. gada 10.janvārī publicēto SIA „TVNET” ziņu portāla rakstu <https://www.tvnet.lv/4594910/autovaditajs-sasutis-par-sodu-stavvieta-tas-apsaimniekotajs-skaidro>, 2018.gada 13.februārī publicēto AS „DELFI” ziņu portāla rakstu <http://www.delfi.lv/aculiecinieks/news/riga/necilvecibacityparks-stavvieta-virietis-pavada-invalidi-mammu-uz-veikalu-un-sanem-sodu.d?id=49738569>, laikraksta „MK Latvija” 2018.gada 25.-31.jūlija izdevumā Nr.30 izvietoto rakstu u.tml.

2016.gada 1.augusta noteikumu Nr.632 „Patērētāju tiesību aizsardzības centra nolikums” 4.11., 4.13.apakšpunktu, APL 4.pantu, 7.pantu, 51.pantu, 55.panta 2.punktu, 65.panta ceturto daļu, 66.panta pirmo daļu, 67.pantu,

uzlikt SIA „Cityparks Latvija”

juridiskā adrese: Ernestīnes ielā 12, Rīgā, LV-1046

reģistrācijas numurs: 40103735168

1) pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi (profesionālajai rūpībai neatbilstošu un agresīvu komercpraksi), kuras ietvaros:

- patērētājiem tiek piedāvāti vai piemēroti šajā lēmumā konstatētie normatīvajiem aktiem neatbilstoši un netaisnīgi līguma Noteikumi par līgumsodu:
  - o kura apmērs Nepienācīgas pildīšanas situācijās pārsniedz 10% no patērētāja neapmaksātās Pakalpojuma maksas;
  - o kura apmērs Pilnīgas nepildīšanas situācijās ir neproporcionāli liels;
  - o kura piemērošana Pilnīgas nepildīšanas situācijās tiek veikta atkārtoti vai pieaugošu maksājumu veidā;
- Sabiedrība nenodrošina patērētāju tiesiskajām interesēm atbilstošu patērētāju sūdzību izskatīšanu, tai skaitā nepamatoti noraidot patērētāju iesniegtos pierādījumus, paskaidrojumus un argumentus;
- Sabiedrība piemēro līgumsodu, nenodrošinot pietiekošu laiku, lai patērētāji varētu iepazīties ar līguma Noteikumiem un veikt tajos noteiktās darbības Pakalpojumu izmantošanai.

2) soda naudu 50 000.00 EUR (piecdesmit tūkstoši eiro, 00 centi) apmērā.

Saskaņā ar APL 70.panta pirmo daļu, 79.panta pirmo daļu un NKAL 19.panta pirmo daļu šis lēmums ir spēkā ar dienu, kad tas kļūst zināms Sabiedrībai, un Sabiedrība to var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stājas spēkā APL noteiktajā kārtībā. Lēmuma pārsūdzēšana daļā par tiesisko pienākumu neaptur tā darbību.

Soda nauda jāsamaksā ar pārskaitījumu, maksājuma uzdevumā norādot:

Saņēmējs:	Valsts kase Reģistrācijas numurs 90000050138
Saņēmēja iestāde:	Valsts kase BIC kods TREL LV22
Konts (IBAN)	LV12TREL1060121019400
Maksājuma mērķis:	Lēmums Nr. 21 – pk
Pieņemšanas datums:	28.12.2018.

Atbilstoši NKAL 15.² panta trešajai daļai uzraudzības iestādes uzlikto soda naudu komercprakses īstenotājs samaksā mēneša laikā no dienas, kad stājas spēkā lēmums par soda naudas uzlikšanu. Ja lēmums par soda naudas uzlikšanu nav izpildīts labprātīgi, tā piespiedu izpildi veic tiesu izpildītājs.

Direktore (personiskais paraksts)

B.Vītoliņa

[..]

IZRAKSTS PAREIZS